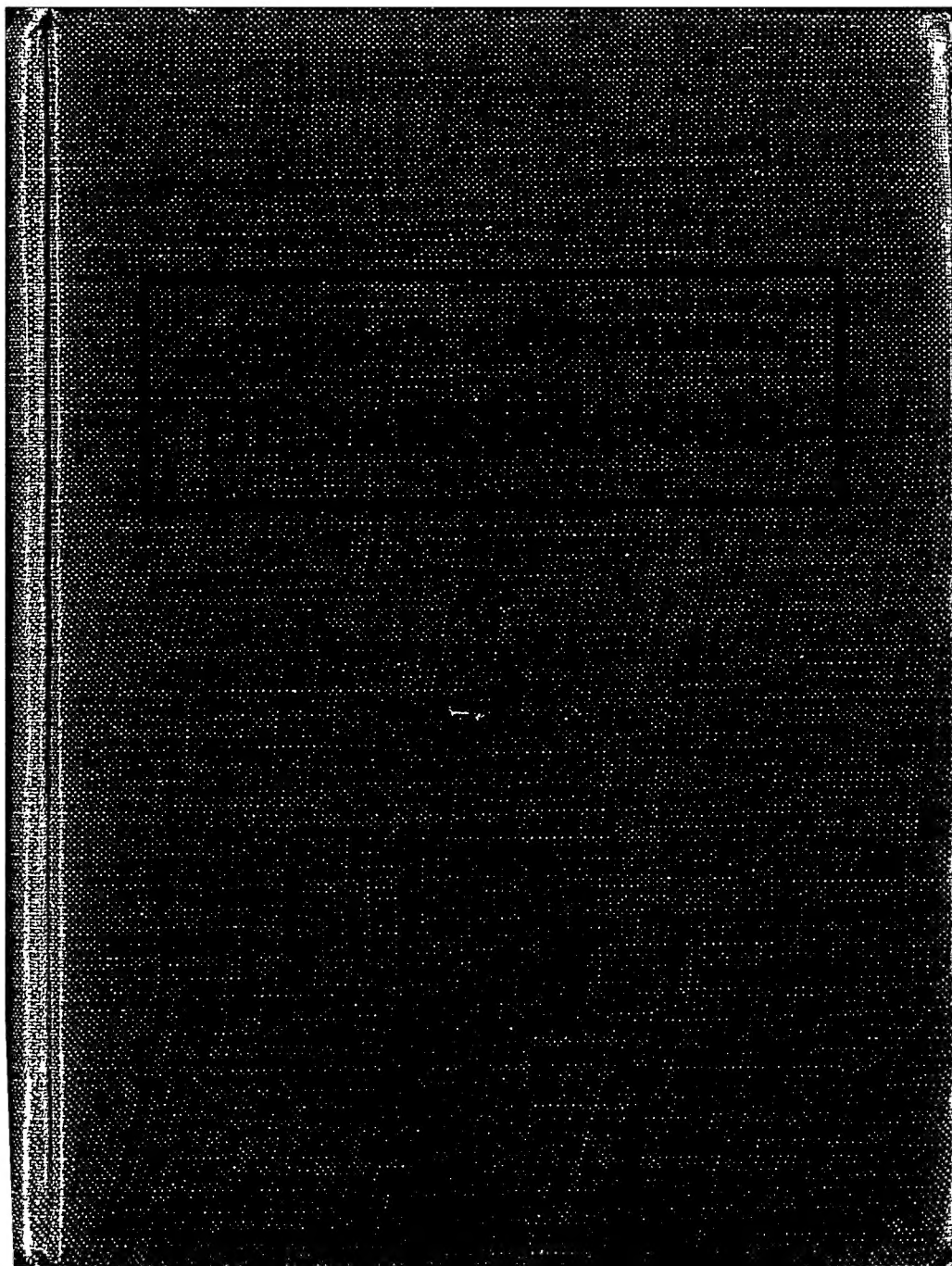

Guttormur J. Guttormsson

GUTTORMUR J. GUTTORMSSON

HUNANGSFLUGUR

1944

COLUMBIA PRESS LIMITED
WINNIPEG

811
HSS65

MAY 13 1968

SEATTLE PUBLIC LIBRARY

ÍSLENDINGAFLJÓT.

Fljótið klýfur fold og merkur háar;
Fleygar öldur — dúfur vængjabláar
Bera af frumskóg fréttir, æfipætti:
Fylgjá ljósblik þeirra vængjaslætti.
Mörkin kliðar ótal rómum rödduð,
Rís hún sumri fædd og laufi hödduð,
Mösurviður vestan fljóts, en austan
Veikan grunn á björk en merginn hraustan.

Unz að lauftrén fremstu gátu flotið,
Fljótið hefir stækkað, veg sér brotið;
Fangi þess af foldu heiman tekin
Fundust þau á aðra ströndu rekin.
Kvistir upp þar komu af föstum rótum,
Kendust þeir af ættar sinnar mótum,
— Mösurblöðum björkin eigi tjaldar,
Bjarkalaufi mösur eigi faldar.

Tæpt á bökkum bjarkir hafa staðið.
Bjart en tæpt er milli þeirra vaðið.
Norðanstorminn þær hafa lengi þolað,
Þeim hefir fljótið eigi burtu skolað;

[7]
FOREIGN

2384223

MR. + MRS. LESLIE R. REED

200

Hlaðnar snjó og ísing norðuráttar
Enn þær njóta sumarlífs og máttar,
Jafnt í byl og blíðum enn þær standa
Beinar — þessar dætur norðurlanda.

Yfir fljótið haldast þær í hendur,
Handabandi samantengja strendur,
Andi blær, þær beggja megin álsins
Birta alt með hljómi sama málsins;
Lit og svip og sömu lögum háðar
Sífelt meðan uppi standa báðar;
Sömu lindum laugast þeirra fætur,
Landi fastar jafnt eru þeirra rætur.

Falli önnur, óðar hin mun svigna,
Andblær himinrænn um krónur lygna,
Þá um beggja háleik hefir lækkað,
Höfðum merkur tveim í einu fækkað,
Björkin fallna hina til sín togar
—Tryldur hylur undir gín og sogar —,
Slitni rætur hinnar, berast báðar
Burt með straumi, sömu lögum háðar.

Bakka sína bjarkir þessar prýði,
Ból þeirra' enginn telgi í nýja smíði,
Enginn særi rót né raski grunni,
Renni að þeim vatn úr lífsins brunni!

Andi þeirra ilmi loftið blandi,
Áfram renni fljót, en bakkar standi,
Sterkar greinar haldist fast í hendur,
Handabandi saman tengi strendur!

ÍSLAND

Fagurt er Ísland í anda
oss ýmsum, sem hér vorum bornir,
Fegra' en í minninga mistri
svo margra, sem gerst hafa fornir,
Þeirra, sem ekki eru angar
af íslenzka stofninum skornir.

Munar því helzt þegar horfa
menn heim, þó sé loftið án skýja,
Aldnir sjá Ísland hið kalda,
en ungir hið sólríka, hlýja,
Aldnir sjá Ísland hið gamla
en ungir hið vaxandi nýja.

Ekki' er það hnjúkarnir, holtin
og hraunin, sem framast vér þráum,
Það er ekki' Ísland hið ytra,
sem einkum í huga vér sjáum,
Heldur hið andlega Ísland,
sem elskum vér tignum og dáum.

GYÐJAN

Á myrkra valdi
Hafði mig í haldi
Og hremdan taldi
Mig nóttin löng.
Þar ei var neyzla
Náðarbrauðs né veizla,
Ei nokkur geisla-
Né bjarma-spöng,
Og enginn máni
Lengur var að láni,
En lífs míns fáni
Í hálfa stöng.

Er alt í veði
Var, mín þrá til gleði
Lá veik á beði
Í sjúkra röð,
Þá komst þú góða
Gyðja söngs og ljóða
Í gráfarhljóða
Og dimma stöð,
Svo ástar-rómheit
Eins og vorsins hljómsveit,
Svo æsku-blómleif
Og sólskinsglöð.

Þú hófst upp róminn,
Ennþá heyri' eg óminn
Og enn er ljóminn
í huga mér,
Sem eftir skildi
Rödd þín, mjúk af mildi,
Og meira vildi.
Eg segja þér:
Þú lýstir heiminn,
Gladdir allan geiminn,
Og geisladreyminn
Eg síðan er.

Og aldrei fara
Áhrif þín, en vara
Og altaf svara
Til þess er skín,
Í alheim dýrast,
Eftir myrkrin skýrast,
Og yndishýrast
Sem morgunsýn.
Þó dauðann bíði
Líf, er það við lýði,
Þín listaprýði
Mér aldrei dvín.

SVANURINN.

Gæfur, aðeins góðu vanur
Gleði minnar hvíti svanur
Svam á mínum sálarlindum,
Sveigði háls að spegilmyndum.

Eigið líkan, undir þiljum
Ameðbysts, í safírs hyljum
Meðal stjarna og sólna, sá hann
Sokkið djúpt í himinn bláan.

Þar var ýmsum efnisgæðum
Úr að velja nýjum kvæðum,
Þá var í hans þíða kvaki
Þytur af engilvængja taki.

Fram á haust var sumar sungið
— Svo var ljóð hans magni slungið,
Var sem stöðugt, staðfast yndi
Stæði á hæsta sigurtindi.

Sýnið upp að sálarbakka
Síðan tók að skifta um stakka,
Degi, sól og sumri' að halla,
Sefið grænt að blikna' og falla.

Gustur þaut í gisnum jöðrum,
Gnúði hljóð úr visnum fjöðrum,
Umdi spilið ömurlega
Eins og veður hefði af trega.

Sjálfsgagt hefir suð í eyra
Svani varnað þess að heyra
Skóhljóð manns er lotinn læddist
Líkt sem út af skugga fæddist.

Elding brautz úr úfnum mökkva,
Upp við sálarbakkann dökkva,
Brast á grimd, er gnast og hegldi
Gegn um merg og taugar negldi.

Gleðisvanur svikinn, skotinn,
Sönglaus nú, með vænginn brotinn,
Blandar, um leið og burt hann syndir,
Blóði mínar sálarlindir.

AGNES SIGURÐSON OG LISTIN

Það bar til einn sólheiðan sumardag,
Er sindraði döggin á trjánum
Og fuglarnir þutu, með ljóð við lag,
Um lund undir blaktandi fánum,
Að listin hin krýnda, með hörpu í hönd
Var hér eftir fylgd sér að leita.
Hún sýndist á stundum of vina vönd,
Í verunni ber því að neita.

Ei undursamt var hví af æði fans
Að örfáir stóðu til boða;
Að fara með henni til fjarlægs lands
Það fanst þeim að næst gengi voða.
Hún heimtaði óskifta hugsun manns
Og hollustu', ef svo bæri undir,
Og sál hans, hinn eilífa anda hans
Og allar hans dýrmætu stundir.

Hún lofaði fáu, var laus við tál,
— Ei launum og því síður gjöfum.
Að verða' henni' að liði var vandamál
Og vogun, svo harðri í kröfum.
Menn höfðu að afsökun akur sinn;
Með alls konar vélum hann plægðu
Og eftir að björgin var borin inn
Þeir borðuðu' og sjálfum sér nægðu.

En þá kom ein yngismey björt á brá
Og blíðeyg, með gáfulegt enni,
Í skapgerð og lífi, sem lofti, há
Og listin nú vék sér að henni
Og sannfærðist jafnt og hún sá, að þar
Var sú, er til fylgðar hún vildi,
Og ljúft mundi þeirri og létt um svar
Að listinni fylgja hún skyldi.

Þau verkin sem eru og verða gild,
Með vængjuðum heiðri til svifa,
Úr hljómannanna skróði þær skapa af snild
Og skilja ekki meðan þær lifa,
Því vandlega endast þau ástarbönd
Sem í er hin sælasta vistin.
Sem systur þær leiðast með höndi hönd
Um heiminn, þær Agnes og listin.

TWEEDSMUIR LAVARÐUR

Ei rýfur þrymgjöll þögn í geim
Við þína komu, hvöss og bitur.
Oss sækir þú með hógværð heim
Og heyrir enginn fálkaþytur.
Stíg heill á Gimli, gestur mæti!
Þér ginnhelg jörð er undir fæti.

Hér hófst vort landnám trygðum treyst
í trú á þjóðar sæmd og heiður.
Hér var vor fyrsta frumbygð reist
Hér festi rætur norrænn meiður;
Hann brann, hann kól, hann lifði og lifir
Alt lágt og smátt að gnæfa yfir.

Vér óskum þess að út um mörk,
Sem enn ei rýmði fyrir plógi,
Hann ilmi líkt sem íslenzk björk.
— Ein ung í Hallormsstaðaskógi,
Og af því helzt þú hafir veður.
Ei hryggir oss ef slíkt þig gleður.

Hér nafn þitt, skáld, er skráð á spjöld,
Þig skáld vér hyllum Bretlandseyja,
Vér færum þér vor þakkargjöld.
Oss þóknast skáld sem aldrei deyja.
Og njót þú arfs frá Ara og Snorra
Jafn oss, hins dýrsta feðra vorra.

Þú Skotlands yngsti óskason,—
Frá andans tignar sjónarhóli,
Frá Elfráðs þjóðar Albion,
Frá Engla konungs hirð og stóli
Berst frægð þín vítt um allar álfur,
í andans höll ert kongur sjálfur.

UPPRISAN

Skellir sverðskálpi
Á skjöld sinn vetur,
Skeypir við hrið
Og skafrenningi;
Föng til bálkveikna
Byljahelju
Dregur að útgörðum
Íslendinga.

Rýjir ribbaldi,
Rammur að afli,
Pílvíð, skrúfhærðan,
Skjólgirðinga;
Stálköldum eldi
Í styrjarofsa,
Bændur og önnunga
Brennir inni.

Þannig var kveðið
Á þorradægri.
Sveipaðist síðan
Sólar goðorð
Náttþögn náheims
Og neðsta afgrunns
Unz básúna
Birtist í skýjum.

Hver er sá er syngur
Með Suðra lungum
Og þeytir glymlúður
Glöðum anda;
Eða sá er yrkir
Upprisuljóð
Betur en Bragi
Bekkskrautuður?

Eldur aldauða
Er aldinn kuldi
Og öskufönn orðin
Að ilmi jarðar.
Upp er eg risinn
Af rústum vetrar,
Sem fuglinn Fönix,
Og fagna sumri.

Kvaddur er eg
Til kvæðafórnar
Á heimshljóma
Háaltari
Með frumskógaflautum
Og flúðahörpum,
Vinda belgpípum
Og vatnabumbum.

Leik eg á lýru,
Lágir eru tónar,
En kyngislungnir,
Og kunna að eiga
Þátt í lífssöngva
Lögum nýjum
Við himinhnatta
Háttalykla.

TIL SÉRA RAGNARS OG FRÚ KVARAN

við heimför þeirra.

Þér útbýtt hafið auði,
Sem ekki er sá hinn dauði,
En líf í leik og söng,
Það lært og fært í letur
Sem lengst um reynist betur
En ritning helg en — röng;
Og það var meginmáttur
Og manndóms bragarháttur
Og íslenzkt orðaval,
Sem minti á kyngimegni
Þess manns, er storm með regni
Upp kvað á Kaldadal.

Um fleiri og fleiri veldi
Þér farið listaeldi
Til meira og stærra sterk,

Og andans tign er yfir,
Hið innra trú sem lifir,
Á andans afreksverk,
Á mannsins möguleika,
Hins máttarlitla, veika
Að rjúfa hins rangá vörð,
Á minna hinumeginn,
En mannlífs hjálparveginn
Og jöfnuð hér á jörð.

— Ef andans aðalsmerki
Er ekki á mannsins verki
Það fellur eða 'fer.
Er maður að því meiri,
Sem minna er úr leiri
Og meiri andinn er.
En mesta vaxtarmerki
Á mannsins bezta verki
Er sjón í sálargeim;
Vor hugur hennar gluggi
— Alt hlutrænt bara skuggi
Af andans háa heim.

Með þeirri þjóð vér fögnum,
Sem þessum góðu mögnum,
Er lífa um sig lof,
Með ykkur heilsar hlýjast;
Til heilla það er nýjast,

Við skilnað skýjarof.
Þið farið hærra og hærra,
Því hlutverk altaf stærra
Og fjarra finst í geim,
Þér tröppu af tröppu stigið
— Um tröppu aldrei hnigið —
Í himnastiga heim.

VEIZLUKVÆÐI

í gullbrúðkaupi Guðrúnar og Jóhanns Briem.

Oss dylst það víst í vetur, kannske lengur,
Sem varðar einna mestu þennan fund,
Hvort það er æska' eða' elli, sem nú gengur
Í endurnýjað hjónaband á Grund.
Þó brúðkaup það sé haldið hér í geislum
Frá haustsins sól er roðar fölan skóg,
Við eigum ekki von á skírnarveizlum
Að vori, nema þá hjá Marino.

Á Grund var það ei elli, heldur æska,
Sem öllum lögum réð með trú og dygð,
Og henni fylgdi frjósöm ársins gæzka
Og framkvæmd mjög til góðs í vorri bygð.
Og hjónin eru ástartöfra völdum
Enn ung og frjáls í veruleikans heim,
Sem ein þau væru að ganga' á góðum kvöldum
Og gamalt fólk að líta eftir þeim.

Með sóma hefir bærinn nafnið borið;
Og blómalífið þar er víða frægt,
Því haustið er eins heilnæmt eins og vorið
Og hagkvæmt fyrir andans blómarækt.
Og hjónum greiðast ræktarlaun í ræðum
Og rauðagulli þakkláts hjartalags
Og honum ekki' í huldum ástarkvæðum,
En henni — vegna þeirra brúðkaupsdags.

Og hér í dag að rekja þamma þætti
Er ræðumönnum einkar ljúft og skylt,
En hjónaband, sem efni' í kvæði, ætti
Af átaskáldi að vera tekið gilt.
Þó dettur engum hitt í hug að skafa
Af hjónabandi að það er stundum kíf,
Og því er ver, að hengt sig margir hafa
Í hjónabandi, en aðrir fengið líf.

Og hjónin þau, sem hlutu mesta framann
Af hugarfestu, virtu ei sem neitt
Þau teygjubönd, sem toгна og skreppa saman
Í trygðalífi og hjúskap yfirleitt.
En hjónabandið þeirra, það er keðja
Úr þankastáli — ei sem veitti sár,
En hamrað var á hörðum lífsins steðja
Í hlekki þá, sem entust fimtíu ár.

Og blessist hjónin, blessist þeirra vinir
Og börnin þeirra og ættmenn nær og fjær!
Svo bið eg þess að blessist allir hinir,
Sem bræður eru, þó þá skilji sær.
Og trygðabandið traust ei af sér sviki,
Það tengi saman lönd og höfin blá,
Svo heimur verði hjónabandaríki,
Og hjónabandalagið komist á.

GOÐMANN

Setjast hann kunni
Að söngkofforte
Sem hinn pólski
Paderewski,
Greiða kjóllöfin
Gullinkömbum
Frá sitjanda,
Er settist niður.

Hann sínu hári
Haga kunni
Eins og skýi
Fyrir andlitstungli
Meðan aðrir
Á öndu stóðu
Algapandi
Af eftirvænting.

Hann kunni að halda
Of hljóðum nótum
Loftklippum liðugra
Langra fingra,
Hrífa ósæis
Ægi-geislum
Listaóljóss,
Áhorfendur.

Hann kunni að láta
— Af hreinni list —
Í veðri vaka
Að hann vissi mikið.
Kynni svo margt
Að í myrkri væri
Hverju á
Hann ætti að byrja.

Standa hann kunni
Upp frá strengkofforte
Sem hinn rússneski
Rachmanninoff.
Engir voru
Hans áheyrendur,
Því lag að leika
Lærði hann aldrei.

Hugðu menn hann.
Svo hátt fyrir ofan
Alla aðra,
Ei yrði heyrður,
Líkt sem hann væri.
Leðurblaka.
Með hljóð svo há
Að þau heyrðust eigi.

Sá hefir mestar
Sæmdir unnið
Æðstum orðstír
Fyrir íþrótt sína,
Mesta aðdáun
Allra hlotið
Vikinga, Vinda
Og Vestur-Gauta.

Sá hefir farið
Með fylstan kvið
Frá veizluborðum
í Vesturhópi,
Hæstum lofköstum
Hlaðinn verið.
Hyltur lárviðar-
Laufakóngur.

En þú hinn þjálfaði
Þagnarrofi
Hjarir þjóðgleymdur
Við þögn og örbirgð,
Deyr án syrgjenda
Og síðan hrapar
Að öllu búnu
Um eilífð niður.

ENGILBERT

° Formáli

Á sigling í roki sálarstorms,
Er sagt að hið rétta, vegna forms,
Oft haggist í vörum versum.
Því biðjum við ljúfan lesandann
Að leiðrétta það sem missagt kann
Að finnast í fræðum þessum.

Þó Norðmenn að sjálfsögðu helgi sér hann,
Hinn hundelta, drepna skógarmann,
Var Engilbert Íslendingur!
Því nú er hans hróður á hvers manns vör.
Og himininn er hans fótaskör
Og sólin hans handar hringur.

Vér vitum það eitt um æsku hans:
Hann átti' ekki samleið með neinum fans,
Var einrænn sjálfræðis-sinni.
Hann reikaði lausu beizli um borg,
Um blásnauðra hverfi og sölutorg
Og hafði af konum kynni.

Og það hafði hann séð að um sérhvert haust
Var sakleysið fáklætt og efnalaust
Að berast á kaldan klaka,
En syndin var dúðuð í safala skinn
Í sæluna boðin til launanna inn,
Er hinu var hegnt án saka.

Hví skyldi þá dýrunum búið böll:
Að brenna af angist og nístast af kvöl
Í stálfjaðra-stífum bogum
Fyrst það var í djöfulsins þágu alt,
Sem þó fyrir veiðimanns iðju galt
Með helvítis heiftar logum.

Hann Engilbert sór og af afli hét
Í álíka móði og þá hann blét
Sum goðin aftur í ættum,
Að verða dýranna vernd og hlíf,
Til vegsauka fyrir alt sitt líf,
Og hliðra sér ei hjá hættum.

Hann ugði um verkið, sem vék hann að,
Ei vinsælast mundi af öllu það
Að rétta hlut hinna hrjáðu.
Það undra sem stuggurinn stafaði af
— Svo stórt honum aldrei að skilja gaf —
Var lögregla og lög — hin skráðu.

Í hættunum mundi hann hafa not
Af honum sem geymdi sextán skot
Og ruddi þeim út í runu.
Og skotspóninn hæfði hans skeyti hvert,
Því skotfímur piltur var Engilbert
Og kominn af Bjarna bunu.

Í öbygð og skjólleysi skógarhýs
Á skalla jarðar, við hafsins ís
Hann reisti sér reimleiks kofa
Þar snjókingið ljósum logum gekk
Sem lík þess manns er á gálga hékk,
En vaknaði — orðið vofa.

Og úti á gaddi-gleraðri jörð
Hann gekk um dýrin að halda vörð
Og geð sitt eigið að gleðja.
Og þá reið Óðinn um láð og lög
Og léku Völundar hamraslög
Á klingjandi kristallssteðja.

Og norðurljós blikuðu' um jökuljörð,
Sem jakastönglar um bláan fjörð,
Svo stilt sem úr málmí steyptum
Og þá var sem bjarmaði á brúnum íss
Af brámána skini tigrisdýrs
Og lébarða hvarma leiftrum.

Hvort greindi hann í fyrsta sinn glögt hver hann var,
Er grimdin og harðneskjan birtust þar
Í ísanna afarspeglum?
Og ef að hann sá ekki sjálfan sig rangt,
Af saklausum dýrum ei bar hann, en — langt
Af mannlegum hrökum og heiglum.

Hann þóttist nú vita að hann væri dýr
— Það verður og hver sem með dýrum býr —
Og manninn hann minna virti.
Já, hann var nú orðinn eitt af þeim,
Að ýmsu fróðari um þennan heim.
Þó skólamentun hann skyrti.

Og rakin var slóðin hans rétt þar að,
Sem randhvassa boga hann færði úr stað
Og snörurnar snéri sundur
Og ónýtti gildirur og eiturfafn,
Svo öllum virtist það gripasafn
Sem tvístrað því hefði tundur.

Hann frelsaði dýrin og fann þeim björg,
Og fár eða enginn veit hve mörg
Hann elskuðu inst í sálum.
Sem dýr þau elskuðu' ei óttalaust,
En á honum festu þau sitt traust
Og dáðu' hann á dýramálum.

Í herbúðum Rauðskinna reis upp fyrst
Sú rögg sem var ei fyrir löngu mist,
En fúlnuð við eldinn inni,
Og Engilbert töldu þeir óhappamann
Sem óhæfu slíka gegn þeim vann,
Já auðvitað mann að minni.

Og öllu var skelt á Engilbert,
Um örlög hans vélt og hans mannorð svert
Og að honum gelt af öllum
Og yfir hann helt úr allra kjaft
Því illa svo hvelt og með slíkum kraft
Sem bjarg væri felt úr fjöllum.

Á lögreglustöðinni leituðu þeir
Sér liðs, sem var annað en veikur reyr
Og kulnaður fífukveikur.
Þeir leituðu ullar, en ekki þar
Sem illhærulanga geitin var.
Svo hófst þá hinn harði leikur.

Að kofanum sóttu þeir kongsins menn;
Sem kynnu þeir margt — að læra enn,
Því þekking er það og vizka:
Ei um það að villast að verja sig
Öll veiðidýr, komin á háskastig,
Sé dáðrekki nóg og dirfska.

Og Engilbert var ekki vikaseinn
Af vopnuðum mönnum að drepa einn
— Við dýrin hann gælt hefði glaður —,
Og jafnt fyrir réttlæti og ranglæti' í sekt
Hann réttðræpur var fyrir kongsins mekt,
Sem skaðlegur skógarmaður.

Þótt áhygðust mjög um sinn eigin hag
Þeir eltu' hann með blóðhundum nótt og dag,
Þeir sveltu' hann, í kuldanum kvöldu' hann.
Og fyrir þeim vélin á vængjum þaut,
Sem vísbending sprengikúla hraut
Þar runnarnir fannþöktu földu' hann.

Og einn móti tíu hann varðist vel
— Þá var ekki logndrifa nein það él
Sem brauzt út í logabunu.
Er hafði hann fjóra til hvíldar lagt
Og hina séð ganga í flóttatakt,
Varð hláturinn hans að dunu.

Með auknu liði og kænsku í kring
Það komst að slá um hann feigðarhring —
Þeir skutu úr öllum áttum.
Og deyjandi sjálfur hann særði einn
Svo sást hann var Íslendingur hreinn
Í hegðun og ýmsum háttum.

Um sigurinn hans fyrir saklaus dýr
Að sönnu viðrar nú — miður hlýr
En þögull — vor þjóðarandi.
En eingöngu fyrir hans víg og vörn
Hann vegsama efnileg skólabörn
Og frægð hans fer land í landi.

SMJÖR

Þórólfur smjör í fylgd með hrafna Flóka
Forðum, að sögum hinna yngri bóka,
Sá það er hinn ei sá né heldur skildi
Sannleik á bak við tjöld og innra gildi.

— Þá var það fyrst að boðskap nokkur birti
Betur að færi meðhald síður skyrtri
Landið að héti vel, þótt vetrarsigðum
Veifði það undir jökulhjálmi skygðum.

Sagði hann vera líkt um land og manninn,
Lagði það út og færði heim um sanninn:
Mannkostir eru meira en yzta húðin,
Megin-landkostir, það er innri skruðinn.

Greini eg mikinn merg í foldarbeini
Mælti hann þá, og líf í hverjum steini.
Vegna hins innra auðs, sem mest eg dái,
Ilmveitult drýpur smjör af hverju stráí.

Ýmsum fanst blandið auglýsinga geipi
Orðaflóð hans er sjóða lét á keipi,
Hinsvegar ljóst að honum mundi skrumið
Henta til þess að landið yrði numið.

Þegar hann Norðmenn heimanfarar fýsti,
Fegraði' og glæsti sérhvað er hann lýsti,
Þess er ei getið öld hann væri æstri
Ofan hrópaður samt með pípublæstri.

Landið þeir tóku að leiðsögn hans að byggja,
Landnám í andans heimi sér að tryggja.
Það sem þeim veitti frelsið, andans fjörið,
Frækleik og ráð með dáðum — það var smjórið.

Síðan er það að segja um þeirra arfa:
Saman til anda- jafnt og líkams þarfa
Eilífðarnóg af alheimsviðum diskí
Eta þeir smjör við lífsins harða fiski.

KORN

Eg rætkaði hveiti með ráði og dáð;
ei ríkdóm eg taldi né auð
Þó hefði eg afskamtað uppeldi mitt,
rétt aðeins mitt daglega brauð.
Því harðar sem vann eg, því léttari laun,
en landskuldir þyngri eg bar,
Því minna eg fékk fyrir mælir míns korns
því meiri sem uppskeran var.

En menn, sem það keyptu og seldu, eg sá
að sentust í bílum um veg.
Um uppskerutímann þeir tóku sér frí
en tólf stunda erfiði eg.
Að iðjulaus gæti eg auðgast sem þeir
á öðrum, eg fulltrúa var
Og fór inn í kauphöll og keypti mér hlut
í kornbirgðum, vissi ekki hvar.
Eg þarf ekki að taka það fram hvernig fór,
hve frásnúin lukkan var mér,
En kornverðið féll, svo að kaupmaður bauð
mér kornið að geyma hjá sér,
Ef mætti svo skipast, af skiftum við hann,
að skaða eg biði ekki neinn,
En minti mig á það hve oft gæti skeð
að ágóðinn væri ekki hreinn!

En legáti nokkur af fjarlægri fold
þá falaði hveitikorn alt
Sem fáanlegt væri gegn fé út í hönd
og fyrirfram ríflega galt.
— Af uppskerubresti hans þjóð hafði þjáðst,
því þingmenn alt gróðurland rist
Til bílvega höfðu og fjádráttu fram
svo frjósemi hafði það mist —
Þá óðar til skjalanna kaupmaður kom
ei kaupanda þessum í vil,
En tjáði að hann gæti' ei haft með sér burt,
neitt hveiti, það væri ekki til.
Eg vissi nú betur og bauð honum mitt
sem beið þess að væri það selt
Og tekið og malað, í sekkina sett,
að síðustu etið og melt!
En þá gildi' hið sama um það eins og hitt
að það varð ei séð á né snert.
Að út væri tekið í kaupstaðnum kvað
ei kaupmaður ráð fyrir gert.

Það korn, sem eg átti um síðir var selt
en samt, þó mér fyndist það leitt,
Það var ekki afhent, og ástæðan til
sú ein, að það var ekki neitt.
Eg hafði ekki auðgast að öðru en því
að enda mitt fjárhættuspil.
En ábyrgð og geymslu og kaupskifti keypt
á korni, sem var ekki til.

EFTIRMÆLI

Í fyrsta skifti er sástu mig þú feldir hug til mín,
Þú fanst hve mjög af öðrum eg bar að vallarsýn,
Svo hreinn og beinn og réttur, ef rétt skal segja frá,
Í rauninni ekki friður, en snotur til að sjá.

Ei leyndi það sér heldur að þú hrifin af mér varst,
Hve hrein og djúp var virðingin sem fyrir mér þú barst,
Þú lærðir það í tíma, sem var listin eina þín,
Með lotning, ást og blíðu að horfa upp til mín.

Þú viðurkendir einatt eg væri fremri þér
— Ei var hún blind sú ástin, sem hafðir þú á mér,
Þú reyndir hvílíkt yndi var að eiga slíkan mann,
Hver unun var að líða og stríða fyrir hann.

En nú er engin kona, sem kyndir ofninn minn;
Eg kvíði fyrir því að það verði fyrst um sinn.
Þó konur séu ótal er engin þeirra mín
Og engin til mín lítur; eg hlýt að sakna þín.

Er von að eg sé hryggur, en huggun mín er sú,
Að harminn var eg færari' um að bera en þú
Og bezta var það ráðið að byrðin skyldi sett
Á bakið, sem var sterkara en þitt, og finnast létt.

Of þungbær hefði verið þér sú sorg að missa mig,
Sá missir hreint það versta, sem gat komið fyrir þig;
Að afborið ei hefðir þú svo afar mikið tjón.
Er alt eins víst og það að eg er til og heiti Jón.

Að heimta þig til baka eg hvorki get né vil,
Að hér þú dveldir lengur var of mikils ætlast til.
Og til hvers er að horfa yfir hafið eftir fylgd?
Til hafnar framar þér en mér það bar að vera sigld.

GULLKALFURINN

Þeir sundlögðu gullkálfi í Silfurfljót
— En svo nefndist elfur, svo skír og fögur
Að sýndist hún geislandi silfurlögur.
Er sólinni breiddist hún út á mót.
Og kálfsi fór syndandi silfurvegin,
En sæmdirnar biðu hans hinumegin.

Þeir ætluðu honum hið æsta gagn,
Og alið hann höfðu á ferskum rjóma.
Og útlit hans virtist þeim vel til sóma.
Það vitnaði um auðsins lifandi magn.
Og heiður þeim fanst, þó í hneisu skyni
Að hann væri talinn af þeirra kyni.

Þeir leiddu' hann í kjölfarið löngum taumi,
— Þá leiðina ætluðu honum að þræða.
En væri um nýbreytni nokkra að ræða,
Það niður var þaggað af silfurglaumi.
Og hlummana kreistu þeir knáum greipum,
En kraumaði froðan á öldusveipum.

Þeir litu á bolann sem brautryðjanda,
Þó bátnum hann væri á eftir teymdur.
Í vaxandi sjóði á sundi geymdur,
Alt silfrið það mundi hann gulli blanda.
Og kálfsi var framgjarn. Hanni buslaði í bárum,
Svo brimaði silfrið á gullnum hárum.

Um einstaklings þroskann þeir þurftu að sjá,
Og þess utan margföldun gullsins annast.
Við einstaklings frelsið þá fýsti að kannast,
En fundu, innan takmarka svið þess lá, —
Ef kálfurinn hygðist að klifra í bátinn,
Án kvíða að horfa um öxl, var mátinn.

Þeir sundlögðu gullkálf í silfurdjúp;
En sáu ekki fyrir, hvað mundi henda.
Þeim fanst ekki neitt á þann bóginn benda
Að bölvunin væri' undir silfurhjúp.
En fleytan að sjálfsögðu fljóta mundi,
Svo fremi, að kálfurinn væri á sundi.

Er boli sá land, vildi' hann lenda í skyndi,
Svo leiður orðinn að vera teýmdur.
Hann vildi ekki framvegis verða geymdur
Í varðhaldi, — það var svo fjarri hans yndi.
Hann langaði' að velja sér lending sjálfur
Að lóss, þó að hann væri bara kálfur.

Svo snarlega bátnum hann sneri við,
Og snögglega kipti svo fast í tauminn.
Að útbyrðis niður þeir steyptust í strauminn,
Sem stýrt höfðu beint út á þetta mið.
Og taumhaldið mistu þeir, traustið ekki,
En tuddann grunuðu þeir um hrekki.

Þeir óðu þar niður úr silfri í saur
Og sundtök í kafi til einskis reyndu,
Í hæðirnar upp sínum bænum beindu
Þeir beztu, sem grynst voru sokknir í aur.
En ennþá var kálfurinn eina vonin,
Sem ei var þó líklegt um týnda soninn.

Þeir áttu' aðeins gott af þeim gula skilið.
En goldið hann hafði þeim eldið kulda.
Og þetta var alt, sem hann þóttist skulda!
Og þeim varð nú augljóst, að tapað var spilið.
— Þeir höfðu þó verið til annars að ala 'ann —
Og allir fórust — sem náðu' ekki' í halann.

"IN DAYS OF THE DICTATORS"

Við auðvaldið æði reiður
Og alt þess máttalag,
Á lífinu orðinn leiður
Hann langaði helzt í slag.

Að stytta sér stundir — það var
Hans stefna og augnamið
— Það um að flýja sem að var —
Og engu að skirrast við.

Það varð honum örðugt, vikið
Að veita sér raunabót,
Því svo var nú eitrið svikið:
Það sakaði' hann ekki hót.

Hann keypti sér snæri í snöru
Og snöruna' um hálsinn fékk
Og svikinni svikinn vöru
Hann settist, en ekki hékk.

Frá skoðun hann hlaut að hverfa
Að hægt væri' að granda sér;
Og, eilífa lífið erfa
Hann ætlaði á jörðu hér.

Og hátíð hann hélt um daginn
Sem hámingju sinnar vott.
Hann mundi að það var maginn
Sem mest átti skilið gott.

Hann keypti sér málsverð mikinn
Og mun hafa fengið nóg,
Því maturinn svo var svikinn
Að sérhver, sem át hann, dó.

WILSON FORSETI

Sjá, smiðurinn hamrar hinn heita mál,
Því hann er að sjóða sér plóg úr skálm.
Við steðjann er kólfi klingt
Sem klukku til tíða hringt.
Frá upphafi heyrðist ei hamars slag
Í heiminum snjallara' en það í dag,
Hvert högg er af þrótti þyngt.
Til vopnalausss öryggis ættarlands
Af eðli er stuðlað og mætti hans,
Sem málminn í arð hefir yngt
Og unnið úr vopni slyngt.

Þó brjóstið hans mæðist ei brestur þel
Að blása hans lifandi anda í kol
Sem upp er á aflinn dyngt
Og ofan í logann kingt.
Hann orkar að skíra í eldi stál,
Sem eytt hefir lífi og glatað sál
Og heiminn með hörmum kringt.
Að vinna úr annari eldraun gagn
Hann uggir að vizkunnar gróðamagn
Sé langt um of rýrt og ringt
Og ranglega á metum þyngt.

En efnið í smíðinni endurfætt
Mun örbirgð og dauðanum verða skætt,
Því inn er hið unga kringt,
En út er hið gamla hringt.
Og plæjð skal akurinn arður nýr,
Sem upp hinu réttara jarðar snýr
Og fræjum í far hans kingt.
Þó döpur sé birtan og bleik og veik
Sem byrjar í smíðjunnar kolareyk,
Unz hefir hún heiminn kringt
Eins heilagt hún vex og sýknt.

AFMÆLISVÍSUR
TIL SÉRA RÖGNV. PÉTURSSONAR

Ei sér á þér, við enduð sextíu' ár
Að á þér hafi þungur straumur klofnað;
Að burt hann ekki bar þig fram til sjár,
Það bendir til þú hafir aldrei sofnað.

Að vaka fanst þér vökumanni skylt,
Ef vel var sofið bæði um daga og nætur.
Og hefir friði, hvíld og næði spilt
Þitt háttalag að drífa menn á fætur.

Ef einhver hugðist raska þinni ró
En raunalega tókst það, var þér yndi.
Hið innra sólskin aldrei leyfði snjó
Né ís að festa' á þínum sálartindi.

Við veðrin ekki ventir þú á snið
Þótt vonða þústra af sér gæfi blakið.
— Ef undan maður hörfar, hætt er við
Að hjartað næði kuldinn inn um bakið.

En hver á betra hjarta, meiri sál,
Og hefir betur vaxtað feðraarfinn
En einmitt þú, og kent sitt móðurmál
Að meira sé og annað það en farfinn?

Ef norræn snekkja hefði siglt á hvarf
Við horn á sléttu, út úr Bretaflóa,
Og tekið með sér allt þitt æfistarf,
Þá út við mundum hafa lagst á skóga.

ÞOLINMÓÐUR

Vestan hafs í heimi minnar sálar.
Heillapúfur voru næsta strjalar.
Fyrir handan voru lífsins lindir,
Ljós og dýrð, er sáu jafnvel blindir.
Þegar yfir djúpið dró eg andann
Drýgði eg í ljóði mínar syndir.
Þaðan kom mér listin, lögð í vana,
Lærð af kvaki viltra heiðasvana.

Þó að mig og mínar rætur skildi
Meginháf, eg firðist ei, en vildi
Hverfa til míns upphafs, endurnýjast
Af því eg var tekinn mjög að lýjast.
Fyrir öll mín boðorðsbrot í ljóðum
Beztu šálna þökk mér gerði hlýjast,
Enda fylgdi fjöldi mér til strandar,
Fremstir voru landsins stóru andar.

Fánastöng með fótinn úti' í hafi
Fanst mér léki á þolinmóð í kafi,
Upp að landi lá hún vestanmegin
— Loftrænn fáni var að hún dreginn
Himinblár með litmynd logahörpu,
Lágt hans faldur blakti öldum þvegin —
Mundi hún, í flokki farartækja,
Fremst á heimsins bogalínu sækja?

Mér til vinstri skip, með miklum skara
Skrautlegs fólks, var búið til að fara,
Tvisvar hafði þeytt sinn þrumulúður
Þungt og dimt, svo nötruðu allar rúður,
— Var sem landföst lengur sér ei yndi
Lífi og fjöri hlaðin sævarbrúður —
Tók af kötlum ofurmagn að eima
Eisugos og reykir hátt að sveima.

Huga eg leiddi hvernig mundi reynast
Hugsjón mín, að fara um borð og — leynast.
Var eg þá af fólksins frjálsu höndum
Færður, sem á andans vængjum þöndum,
Ekki í hálfa en heila stöng — til fánans,
Hneptur þar í sæti traustum böndum.
Síðan hægt á himinbogavegin
Hófst hún vægt, af undrakrafti dregin.

Mundi stöngin hefjast hæð sína' alla?
Hinumegin kannske niður falla!
Milli ótta og vonar hefjast hlaut eg,
Himinglaður æðra lífsins naut eg,
Lífs, er stöðugt lyftist ofar, hærra,
~~Leið eg ekki framar hægt, nú þaut eg~~
~~Unz að stöngin stöð upp beint úr hafi,~~
Stöngin, með sinn þolinmóð í kafi.

Hafið upp sinn faldafeykir vakti,
Fáninn yfir höfði mínu blakti,
Norðurljósa vöndum var eg krýndur,
— Verður engum heiður meiri sýndur —
Sá eg hálfan hnöttinn, allan geiminn,
Hugði sízt eg mundi vera týndur,
En ef stöngin fram eða aftur félli,
Fráleitt mundi eg þá deyja úr elli!

Ógn og kvíði að mér létu fallast
Um það bil að stöngin tók að hallast.
Í það horf að halda, sem eg vildi,
Hún var komin, sá eg nú og skildi,
Milli heims og himins segulskauta;
Himins eftir gaf, af sinni mildi;
Leið hún niður langan bogaveginna,
Loks hún nam við ströndu hinumegin.

ISLAND

Um höfin við réttum vort handaband
Og heilsum með því að segja,
Að þú ert vort íspakta logaland
Og litbrigða töfraeyja.
Og þú átt það ljós, sem svo listrænt er
Að litunum það sig skreytir
Og þú átt það andrúmsloft yfir þér;
Sem öllu í fegurð breytir.

Hvar helzt sem oss ber upp á bleikan sand,
Ei blöðum er um að fletta,
Að saman við eigum, þú söngvaland,
Í sál vorri Hljóðakletta.
Að vera' af því berginu brotinn, er
Þó bótin í hverju máli, —
Og ósjálfrátt drögumst við öll að þér
Sem einhverju segulstáli.

Og þú ert það attkeri' í Atlantssjó,
Sem öllu því heldur saman,
Sem trúast og íslenzkast eins er, þó
Í útleög það hlyti framann,
Og þú ert sá ás, sem hið snjalla snýst
Og snotra og vitra kringum
— Úr þoku hins andlega efnis brýzt
Það áfram á tungum slyngum.

Að sækja þig heim yfir höfin breið,
Er heiminn að sjá og skoða,
Úr sólseturs höfnum að halda leið
Og hverfa' inn í morgunroða,
Og vekja það upp, sem er æðst og bezt
Og ei verður sagt né skrifað.
Að sækja þig heim — það er happið mest
Að hafa til einhvers lifað.

~ FÓSTURLANDIÐ

Ei til þrældóms-hafts né helsis
Heldur til hins frjálsa arfs
Var hvert barn þitt fætt — til frelsis,
Fagurs lífs og göfugs starfs.
Ef á baugi annað verður
Uppi, hefir þar um vélt
Einhver rangt úr garði gerður;
Gott við illu keypt og selt.

Alt þér sjálfrátt sæmdar blóma-
Sveig um enni bindur þér.
Hitt má efa' að oss til sóma
Unnið höfum sjálfir vér.
Þótt þú eigir akurgæði
Úr og varma, frjóa jörð,
Mestur gróði' af góðu sæði
Gafst ef því var sáð í fjörð.

Líkt og Egil áður fýsti
Yfir völlinn gulli að sá
Hefir þú, svo ljóst að lýsti,
Látið gulli þínu strá.
Ærnir pústrar orðið hafa
Út af því, um víða byggð,
Í að ná og niður grafa
Nóg — með vaxtamögnin trygð!

Þú varst lofsvert látið heita
Land vort, heimsins forðabúr.
Hvílík blessun björg að veita
Barmafullum hlöðum úr!
Nú á heimsins hungurvöku
Hæfir þér, með slíkan auð,
Gefa heilan hleif og köku
Hverjum þeim sem líður nauð.

Út á við þín mikla mildi
Megi bæta fyrir alt,
Vernda líf, og lífsins gildi
Láta aukast þúsundfalt,
Heima við, með háum gróðri
Halda um æsku-þroska vörð,
Slíkt má aðeins auðnast góðri
Ættleifð manns og fósturjörð.

SILFURBRÛÐKAUPSKVÆÐI
TIL DR. OG FRÚ S. E. BJÖRNSSON

Fjórðungur aldar
Fána tjaldar
Sællar sambúðar
Sveins og brúðar.
Á þeirra andlitum,
Sem eigin ritum,
Vant er ei rósa
Né vizku ljósa.

Búið er öndvegi
Á þessum degi,
Þeim ungu hjónum
Fyrir allra sjónum.
En af þeim skipað
Er annað svipað
Oss í hugskoti
Heima í koti.

Berum við á borð
Vor beztu orð,
Þótt fáir heyri
— Heiður þeim að meiri,
Heilan vorn hug
Ei hafinn á flug,
Heldur þeim handgenginn
Og heimaþenginn.

Það fer sjaldan hæst,
Sem er hjarta næst,
Lætur lítt yfir sér
Það sem lofsvert er,
Bumbur ei það ber,
Sem betur fer.
Né hefir sig hátt um
Fyrir hallargáttum.

Er vor aðdáun
Engin fágun
Né silfurþvottur,
En sæmdarvottur.
Vel megi þau njóta
Og virðing af hljóta
Úti og inni
Á æfi sinni.

Njóti þau hylli
Hárrar skáldsnilli,
Læknislistar,
Långrar heimsvistar
Og geisla fráns
Góðs barnaláns,
Fyrir utan elli,
Á Iðavelli.

BIRNIR

Skemtana minna skógarbirnir
Skæðir voru þeim gæfu kindum
Harmi og sorg á sálarlöndum;
Saklausum skepnum í frjóum högum.

Þeim er fyrir því sauðfé sátu
— Samt höfðu þeir á öðru að lifa —
Myrkviðar skjól og skugga gáfu
Skrúðgrænar furur og bjarkarunnar.

Risu þeir upp á afturfótum
Ef við fótatak nefndra kinda
Bærðist lýng eða lauf á anga;
Löngum höfðu þeir af þeim veðrið.

Nær þeir bráðina hugðust hremma
Hvoftar opnuðust, skinu tennur,
Klærnar spruttu út úr loðnum leistum,
Lengdust fram er þeir tóku stökkið.

Langt og vítt, þegar leið á sumar,
Leituðu þeir inn um skóg að höllu
Tré, sem hafði' upp með rótum rifnað,
Reist upp svörðinn, svo holt varð undir.

Þangað komu þeir heim að hausti
Hárprúðir, svartir, með gulbleik trýnin,
Gljáandi, þvalan þykkan feldinn,
Þvershandar spik á hvorri síðu.

Skemtana minna skógarbirnir
Skríða nú undir rætur trésins,
Setjast þar að og sjúga hramminn,
Sofandi út minn lífsins vetur.

Bregðist mér von um að vori í tíma
Vakna munu þeir aldrei framar;
Hafa þá einir sig erft og jarðað,
A sér sjálfum í hel sig lifað.

HRÓPIÐ AÐ NEDAN

Formáli

Gvendur prestur góði kraup á meðan
Guði lof og þakkir flutti hédan:
Upp til halla
Himins gjalla
Hann lét snjalla
Hrópið sitt að nedan.

Sáluhjálparher
í heild eruð þér
Vísnavölundar
Vestan hafs,
Spakvitringar
Og spámenn lýðsins,
Íslenzkrar tungu
Æðstu prestar.

Eruð þér eigi
Þeir einu vitar,
Er lýsa munu
Langt í framtíð
Og ósjálfrátt vitna
Um að hafi
Aðrir svift sig
Yðar lífi?

Ósjálfrátt verða
Yðar kvæði
Að eftirmælum,
Sem ár og síð
Vitna um að ættháir
Ættlerar fyrir
Ætternisstapa
Oltið hafi.

Fyrr munu falla
Fjölhýsi öll,
Kirkjur, kapellur,
Og kvennabúr,
En í óminnis
Elfi falli
Úr einnar stöku
Stuðlabergi.

Völt eru veraldleg
Verðmæti,
En eilífs eðlis
Hin andlegu.
Þoka náttserkir
Fyrir netlubrókum,
En andans lífstykki
Aðeins víkka.

Munu upphlutir
Andágitar
Og faldbúningar
Faguryrða
Gnæfa hátt,
Yfir höfuðtómar
Lognhettur
Æröra manna.

Mun það er þér
Þarfast vinnið,
— Listhagast ljóðið —
Að lífsgildi
Líkt sem geymst hefði
Á gulltöflum
Skáldskapur ger
Meðal Skrælingja.

Líkt sem frá Eiríks
Eystri bygð,
Grýtttri, grákaldri
Á Grænlandi
Ljóðdísinn hefði
Líf þess tíma
Sungið fram
Á samtíð vora

Ætla mætti.
Að Engla kongur
Sent hefði yður
C.O.D.
— Jafningjum sínum —
Jerúsalems
Járnorðu Sankti
Jóhannesar.

Annar mun vegur
Yðar, bræður,
Og væri' ekki launin
Listin sjálf,
Munduð þér einhvern
Morgun hafa
Vaknað við
Að vera dauðir.

Hví eruð þér
Af þjóðrækninni
Léttir fundnir
Og lítilsvirtir.
Hví afskiftir
Ársstyrk, hennar
Sjötíu senta
Sjóðvöxtum?

Þeirra urðuð
Þér utanveltu
Sem til Lögbergs.
Með Sameiningar
Liðið lík
Í lestarrúmi,
Sjóinn tveim
Sígldu skipum.

Fer fyrir ofan
Flestra garð
Yðar sálræni
Söngvakliður
Og hið siðprúða
Orðaspil;
Ljóðin á yðar
Leifturtungum.

Úlföldum eruð þér,
Efnishýggju,
Fram og aftur
Fótum troðnir
Eins og sandar,
Er syngja í vindi
Á eyðimörkum
Arabíu,

SUNNUDAGS ÚTVARPIÐ

Seiðir til hljóma sjálfur
Satan, af falskri list
Og saxagjalla glaumur
Gengur aftur fyrst.

Enda þótt yfir þyrmi
Aflagis hljóða draug
Situr hann við að saga
Sundur í manni taug.

Heyri' eg í helgidómi
Hafin er messugjörð,
Lesið er óspart yfir
Andvaralausri hjörð.

Held eg menn hljóti að vakna
Hressir við prestsins raust
— í kirkjunni karlmenn sofa
Hjá konum sínum laust.

Orgels hljóðpípur æpa
Upphaf, og þaðan frá
Sunginn er langur sálmur,
Síðan hallelújá.

Kölski hann kveður undir
Klámið, en miður snjalt.
Auglýsing kemur á eftir
Um ágætt laxersalt.

TREÐ

Í æskunni varst þú mitt einasta vígi
Gegn öllu því lága, minn himnastigi,
Sem bar mig á grein upp af grein,
Og þá urðu landshornin, línan og deildin
Svo lítil að sást ekki annað en heildin,
Og heildin var eilíf og ein.

Og himinn og jörð undir hækkandi sunnu,
Í hringnum mig umhverfis saman runnu
Í eitt, en með tvöfaldri tign. —
Og þú varst á fróni minn fjallatindur.
Eg fann niðri' á sléttunni' að þar var eg blindur,
En efst þér í skrúðtoppi skygn.

Og það sem að lokum eg uppskar var axið,
Að eftir því hafði eg þroskast og vaxið
Sem víðar úr hæð þinni horft
Og það, sem mér ávanst úr andlegum sjóðum,
Eg inni gat bundið í snjallari ljóðum
En upp til þess hafði eg ort.

Og velli þú hélst þegar veðra svarri
Þér veifði og swifti þig einstaka barri
— Það sást að þú varst ekki veilt —
Og tréð, það hið mikla, hann reif upp með rótum,
Sem reynt hafði' að standa á ormetnum fótum;
Hið háa, sem var ekki heilt.

Á meðan þinn jafningja' eg freistaði að finna,
Og fann ekki neinn, meðal trjáanna hinna,
Þá skeði, og loks kom í ljós,
Að staðar ei numið lét maður við morðið,
Í mylnu þig sagaði niður í borðvið
Og gerði' úr þér flór í sitt fjós.

JÚDAS

Þótt alment sé talið á tuttugustu' öld
Að takmarkalaust sé þitt brot
Og fordæmi jafnt öll hin jarðnesku völd
Þig Júdas frá Kariot,
Við finnum að undir þeim áfellisgný
Er innri rödd vor eins og suð,
Að fekst þú ei staðist, en félst fyrir því
Sem flestir menn telja sinn guð.

Frá upphafi véga að safna í sjóð
Þeir sækja, þeir fara í ham
Og hlífðarlaust svíkja hið saklausa blóð
Og selja sinn meistara fram,
Og friðar og jafnaðar forvígismenn
Þeir fjötra og negla á kross.
— Þó bót sé það mikil í máli að enn
Ei myrða þeir sálina í oss.

Þótt klækjafull væri hún kaupsýslan þín
Ei kemst hún í samjöfnuð við
Þá blöskrun er leiða út börnin sín
Gegn borgun, þeir sjálfir í frið
Og þurfa ekki að iðrast því útvarp og blað
Slíkt efni þeim gefa til dramb.
— Og hvítþvottur kemur þeim bezt eftir það
Í blóði hins saklausa lámb.

En þú varst sá eini, sem iðrandi grét
— Á innræti þetta er bent —
Og óskiftan gróðann af glæp sínum lét
Í guðskistu, þrjátíu sent.
Ef álika grætt hefðu aðrir, það fé
Sitt ei mundu þeir hafa lagt
Í annað en það, sem gat orðið að tré
Með ávöxt og höggorm á vakt.

Þú skilaðir aftur því eina sem fekst
Í arð þinn af Júdasar koss
Og festir ei kaupin í framtíð, en gekst
Þig frá því sem öðrum er hnoss;
Af svikurum öllum hins saklausa blóðs
Varst sjálfsagt, þótt níði þeir þig,
Sá eini með samvizku glæpamanns góðs,
Sem gekk út og hengdi sig.

"THESE BONES WERE WAGES"

Hundurinn og hans herra
Hungraðir, jafnt í neyð,
Voru og annað verra:
Viltir af sinni leið.

Settist í sorgarskuggann
Seggurinn ringlaði.
Rakkinn, að reyna' að hugga 'hann,
Rófunni dinglaði.

Þá flaug í herrans huga
Hvað mundi þarfast gert;
Skar hann, með skap að duga,
Skottið í sundur þvert.

Hráætið honum veikti
Hugnað og matarlyst,
Stirðnaða svo hann steikti
Stírtluna hengda' á kvist. —

Þannig var gróðinn goldinn:
Gnagaði herrann af
Hundsrófu þeirri holdin,
Hundinum beinið gaf.

YSIRFLJÓT

Sjá hið unga, stungna stingjum,
Stirða lið, með opna kviði;
Lík um völlinn liggja í dyngjum,
Líf með þeim og sum á iði
Limlest, þembd og þrútin tárur,
Þakin druslum, skít og sárum.

Gull til arðs fyrir auðvaldslýðinn
Atalt malað hafði gróttinn.
Af var staðin æga hríðin
Eftir skyldi rekinn flóttinn,
Herinn yfir fljót í flokkum
Fara á brú úr mannaskrokkum.

Undan þyngslum, enn til víga,
Ösnum fluttra vítis bákna,
Altaf lægra og lægra síga
Liðsmenn, sína stétt að tákna;
Sökkva gleymdir sínum drotni
Seinast niður úr grafarbotni.

Út með löngum Ysirröðum
Æðir vatnið rautt af blóði.
Undir skuggum alda, blökkum,
Eilífð geymir það í sjóði;
Lengra og lengra fljótið flæðir,
Fram í rúm og tíma blæðir.

SEIÐSKRATTINN

Í skýjum marvað máninn tróð
Og myrkra slóð
Með feigðarskímu fölri hlóð
Sem fölskuð glóð.

Það dró fyrir mánann og myrkrið varð
Sem moldarbarð,
Er kunnáttumaðurinn kom um skarð
Í kirkjugarð.

Hinn rotnaða upp hann reisti úr leiði,
Með römmum seiði,
Og, karraði hann, án kergju og bleyði,
Án klígju og reiði.

Hann magnaði 'hann svo til meginskaða;
Sú merkisstaða
Var í því fólgin: í blóði baða,
Í búkum vaða.

Það meira var en að vera að nafni
Hins vonða jafni,
Að bera' honum af sem hrafn af hrafni
Í heildarsafni.

Peir reyndu því með sér; hann mátti betur,
Svo mikið getur
Að sér að þjóna hann síðan hvétur
Það Satans tetur.

Þó rólega' í sessinn rekist niður
Hans rófuliður,
Hann sér um að gefist ei grið, að friður
Ei gerist siður.

En auðnist að reka hans ára heim
Um úfinn geim,
Hann tekur í laumi leppi þeim
Með loppum tveim.

Í faðmi sínum fjanda þann
Hann fela kann
Og getur lesið grallarann
Í gegnum hann.

DANSINN Í HRUNA

Nægtabúr var og nýrrar hallar grunnur
Námueigandans dýpsti kolabrunnur.
Öðrum, sem fóðrið veittu hans yélahvoftum,
Vant var þó matar undir svörtuloftum.

Þar höfðu lengi kolasorta svertir
Svitnað hans þrælar bjargarskorti ertir.
Kúgun þeim ofan sent hann hafði í síma,
Svikið um kaup og styttri vinnutíma.

Hámarkið örðugt yfir hafði stigið
Auðsöfnun hans, en þrælaliðið hnigið.
Skyldi því vera í stóru hallarhólfi
Haldin veizla og dans, á neðsta gólfi.

Flestir, á þeirri námuþræla nóttu,
Námueigendur landsins boðið sóttu.
— Þeir voru hellan höggvin lagastöfum
Höfð fyrir legstein yfir kvikra gröfum.

Hóf þá upp danslag hljóðamislitt; bröndótt,
Hljómsveitin lúðrum gylt og strengjum röndótt.
Þrýstust að hvítum þringum, faldar föðmum,
Farfaðar konur berar niður að mjöðmum.

En þegar dansinn gekk sem allra glaðast,
Gleiðast og skrefalengst, en ekki hraðast,
Ljóskrónu jökulbirtu virtist bjartast
Breyttist — og einmitt þá varð myrkrið svartast.

Aufúsgestir engir þar né boðnir
Upp komu um gólfid námuprælar, loðnir
Ösku og ryki, sóti og kolasalla,
Sjálfbóðalið að dansa jafnt við allá.

Tóku þá eftir öðra manna nótum
Allir að dansa, réðu ei sínum fótum,
Herrar og þrælar jafnt í kolakófi
Knúnir áfram á dansins fótapófi.

Þyrlaðist sem í hvössum hvirfilvindi
Hópurinn sá, hinn vilti, tælti, blindi
Snerist og þaut sem einhver gríðargrótti,
Geystist sem þá í lið er brestur flótti.

Þektist þá enginn þræll frá sínum herra.
Það var þeim æðri hverri læging verra;
Lengur voru þeir ekki að utan bjartir,
Aðeins í gegn sem kolamekkir svartir.

— — —
Hljómsveitin eflir ósamræmi og spjöllum
Öfugrar listar slag með hvellum gjöllum,
Dansað er eftir öðra manna nótum,
Ósjálfrátt, tilgangslaust, á dauðum fótum.

Dansa þeir síðan — ef til vill af ótta
Einkum við það að hætta að vera á flótta.
Sópar að þeim í svarta skrípaleiknum!
Sést ekki framar handaskil í reyknnum.

HEIMSÓKNIN

Haust við yztu kulda kynning
Klingdi, tengdi spöng við spöng,
Hemuð fljót á hyl og grynning
Hylmuðu' yfir strængjasöng.
Hér sem ei mig príðlauf prýddi,
Pálmagrein ei nein minn stig,
Vissuð þér af vök, sem þíddi
Vilji minn í kröng um sig.

Hingáð þreyttuð þér mót vindi
Þróttarflug í norðurátt,
Eins og bæri blik af tindi
Birtu hvíta út um nátt.
Svanir þér — mér unna ei aðrir —
Eftir síðan skilduð hér
Yðar hvítu, fleygu fjaðrir,
Festuð þær í vængi mér.

A HEIMILI ÞORSTEINS ERLINGSSONAR

Enn á Þorsteinn heima hér,
Hann hið rétta velur,
Himnaríki honum er
Hvar sem Guðrún dvelur.

Vitnisburð í Vestúrbygð.
Vinur hennr gefur:
Enginn meiri ást og trygð
Auðsýnt manni hefur.

TIL DR. SIGURÐAR JÚL. JÓHANNESSONAR

Lengi sól og sælu-
Sumar, girt með birtu,
Skíni snildarskáldi.
Skylduræknum lækni.
Fjallakonan krýni
Kollinn lárvið, háran,
Sjötíu vetra vitran.
Veikum bróður góðan.

A VIÐ OG DREIF

I.

Bronzlitan haminn hafði
Haninn og bogið stél
Með fjaðrirnar funagullnar.
Fór honum þetta vel.

Hann krafsaði upp fyrir unga
Semi enn í skurni lá,
Með rauðum kambí hann kembdi
Kolli sem enginn sá.

Hetjur, sem stórflóð stóðust,
Stóru bólu að auk,
Hopuðu undan á hæli
Hvenær sem í hann fauk.

Hann réðist eitt sinn á Ólaf
Ólmur með gogg og kló,
En Ólafur litli tók öxi
Og óvininn rothögg sló.

Hann iðraði strax á eftir
Og alveg frá sér var, —
Hún móðir hans mundi kalla
Það morð eða strákapar.

Að hylma' yfir hermdarverkið
Hugðist hann reyna þó,
Og labbaði með hinn látna.
Langt út í dimman skóg.

Hann gladdist í öðru yfir
Ei oftar að þurfa að sjá
Landnámsmenn leggja á flóttu
Og lítinn sóma fá.

Eftir hann húslaði hræið
Hélt hann að alt væri klárt
Og héðan af mundu hetjur
Ei hafa að binda um sárt.

Hver haldið þið hafi um kvöldið
Með heift og vargaskap
Mætt honum heima á hlaði?
— Haninn sem hann dráp!

II.

Krækti til kynblendinga
Í kosninga erindum sá,
Er var af íslenskum ættum
Og engilhvítur að sjá.

Hann heilsaði krökkum með kossi
Og konum á líkan hátt,
Ef karlarnir voru á veiðum
Og vildi það til um nátt.

Og hárið hann strauk á hundum
Sem höfðu hann reytt og tætt.—
Menn þökkuðu geðprýði og góðsemd
Hans göfugu háu ætt.

Hann mataðist þar á mauki
Og mjög hann dáði það,
Þótt óglatt honum yrði
Og út hann þyrfti á hlað.

Í fjörugri fundarræðu
Hann færði þeim lof um sig,
Ámælti andstæðingum
Og æpti: Kjósið mig!

Að eg sé einn af ykkur
Eg ætla að kannast við,
Þið sjáið að eg er sjálfur
Svartur eins og þið.

III.

Við altarið kistan er opnuð
Ekkjan og börnin þar
Horfa á hann sem annan
Er heimsins syndir bar.

Yfir hans grönum gráti
Gefa þau lausan taum
Og líka hans löngu fingur
Lauga þau tárastraum.

Út er gengið til grafar,
Sem gín við sinni bráð,
Og inn hana svartklætt sirklar
Samferðalokaráð.

Í einhverri safnaðareining,
Sem athöfnin virðist smelt,
Úr samferðalokasjóði
Sorginni út er helt.

Líkfylgd og erfingjar eru
Anægð úr garði leidd,
Ráðnum syrgjendum síðan
Að samningi launin greidd.

IV.

Að siðapostula sumbli
Var sjálfkjörinn einn af þeim
Að fylgja fallegum stúlkum.
Úr fagnaðarsölum heim.

Var tekið með lófataki
Tilboði — einmitt hans,
Sem vamm sitt ekki vildi
Vita, né nokkurs manns.

Það kom upp úr kafi seinna
Að krappan hann hafði siglt.
Því ólánið henti þær allar
Sem auminginn hafði fylgt.

Af honum, sem helzt var saklaus
Var heimtað mikið verð,
Því sézt hafði enginn annar
Með ungum stúlkum á ferð.

V.

Við mann, sem var málinu kunnur,
Eg mintist á vin minn Jón,
Sem látist hafði um haustið,
— Æ, hryggir þig ei það tjón?

Hinn anzaði' ei fyrr en að frá leið,
Og fanst mér það svar út í hött:
Fyrir mér drap hann fjárhund,
Sem fyrir honum drap kött.

— Hitt vonar þó maður, að mannslát
Og missir sé engum í vil.
En heyrðu mig, hvenær dó hann
Og hvernig vildi það til?

Hinn mælti: Hann dó eftir máltíð
Um miðdag, á sviplegan hátt,
Hann át ekki mikið, en máske
Meira en hann hefði átt.

— En hver var sá matreiðslumaður,
Sem matreiddi dögurð þann?
Hinn svaraði sakleysislega
Og sagði: Eg var hann.

VI.

Í leikriti las eg um ára
Sem lifði á tóbaksreyk
Og áður var hrafnahræða,
En hverfðist við galdraleik.

• Og skýra hér skal sem dæmi
Hve sköpunin sú var helg,
Að lífsandi var honum léður
• Úr Lússifers smíðjübelg.

Er honum var líf ei hugað
Af hólmi hann sigur bar,
Ef tottaði 'hann tóbakspípu
Eins títt og auðið var.

Hann söng, og Satan gamli
Lék sjálfur á strengjaböng,
Og urmull af eintómum hröfnum
Tók undir þennan söng.

Æ, það verð eg þó að segja,
Að þetta var second class,
En fína fólkið var hrifið,
Og fanst þetta vera jazz.

Og eftir því oft var dansað
Um yztu- myrkragöng,
Sem árin, með aðstoð hins gamla
Og ótal hrafna, söng.

Auðvitað var honum ætlað,
Með aðferð þessari, að ná
Ástum ungrar stúlku
Sem annar vildi fá.

En einmitt hið óvænta skeði,
Atvikið það, að hann
Varð ástfanginn af henni sjálfur
Og óðar breyttist í mann.

VII

Heima' ertu spámaður haldinn,
Hetja, örn eða ljón,
Í öllum öðrum löndum
Ekkert nema flón.

Heima heitir þú Feuhrer,
En hérna í Riverton
Heitir þú ekki Hitler,
Heldur T. Carson.

VIII.

Frá húsinu læknirinn heyrði
Sem hugði hann konunnar óp;
Í brunandi bílnum ei eirði,
Hann bylti sér út úr og — hljóp.

Hann hélt að sín hjálp kæmi fyrri
Ef hlypi hann en sæti ekki kyr,
An lyfjanna lífsaflið þyrri, —
Og loks nam hann staðar við dyr.

Þeim herlækni, hertum í eldi,
Gekst hugur við þessi kvein,
Var lífdagur kominn að kveldi?
Var kristileg hjálp of sein?

Hann lauk upp og leit inn á pallinn,
Um leið honum undrunar fekk,
Að konan var róleg, en karlinn
þar kveinandi lá á bekk.

IX.

Einn háskóla Indíáni
Svo iðinn við námið var
Og líka svo lítill bjáni
Að langt hann af öðrum bar.

Af hrifni menn hljóða setti
Við hitt, sem var meiru vert,
Hve langt hann gat kastað knött
Úr keppinaut lítið gert.

Sem 'helköttur' hann var talinn
Sá helzti og mesti um flest,
Og þess vegna þótti hann valinn
Í þjónustu drottins bezt.

Því var að hann guðfræði gleypu,
Eins greitt og hann las hana' á bók,
Og loks í sig hörku hleypti
Og heilaga vígslu tók.

Svo gæti' hann á guðsvegum hlaupið
Sem geystast og unnið því meir,
Þeir færðu' honum fyrir fram kaupið
Með farar og nauðsynja eyr'.

Þann fressköttinn fallega rauða
Í frakkann sinn klæddu þeir nú
Og út meðal svartra sauða
Þeir sendu' hann að boða trú.

Í bréfum hann bara' að þeim lagði
Sér "bacon" að senda og "pork."
Þeir undruðust, aldrei hann sagði
Eitt orð um "the glorious work."

Svo heyrðu þeir ekkert af honum.
En hvaðan? Það enginn veit.
Er brugðið var beztu vorum,
Þá byrjaði dauðaleit.—

Þeir fundu' hann í friðgrænum lundi
Við fordýri' á næfra hrauk;
Við eldinn sinn litla hann undi
Og ilminn sem til hans rauk.

Þar sat hann á sínum botni
— En sízt af ótta við vönd;
Ei þreyttist að þjóna drotni
Með því að steikja önd.

— Hann vildi ekki endur veiða,
Sem var ekki matbragð að —
Hann hafði sér gleymt að greiða
Eða gefist upp við það.

Hann þóttist ei þá vera búinn
Að þvo sér, og má það ské,
En forugur, rifinn og fúinn
Hékk frakkinn hans uppi í tré.

Hvort hægt væri hann að laga
Víst hefir enginn spurt,
Því klaufin náði upp að kraga,
En kraginn var allur burt.

Og þá er nú þess að geta,
Sem þar fyrir augu bar,
Er átti að fara að eta
Þá önd, sem til matar var.

Á heilagri kirkju fyrir' kerlu
Hann, klerkurinn, hafði skift,
Og sig þeirri svanna perlu
Hann sjálfur hafði gift.

X.

Það skeði á skátamóti
Í skógi við farinn veg,
Að sátum við saman að drykkju
Sigtryggur Briem og eg.

Eg valdi það laufskógarleyni,
Því löngum hefi eg þótt
Vandur að virðingu minni
Og var um það sem er ljótt.

Eg gerðist nú hýr, en gáður
Þess gætti að hafa lágt.
Er Sigtryggur tók að syngja
Þá setti að mér hjartaslátt.

Æ, Sigtryggur, Sigtryggur góði,
Eg sagði, ef elskar þú mig,
Þá hættu, hættu að syngja,
Af hlífð við sjálfán þig.

Annars er hætt við menn ætli
Einhver fjandinn sé hér
Að kvelja lífið úr ketti
Kálfi, svíni eða þér.

En Sigtryggur söng því hærra;
Og segði eg meira um það,
Þá mundu menn efa' að slík óhljóð
Ættu sér nokkurn stað.

Loks tóku að safnast saman,
Að Sigtryggi hljóðnuðum, menn,
Sem fyrr ekki voguðu á vettvang
Og virðast á nálum enn.

Eg þakkaði í áheyrn þeirra
Að þagði Briem og var rór.
Hann svaraði: Þakka þér sjálfum
Íyrir sönginn, Gutti — og fór.

XI.

Mitt indæla eftirlæti
Er elskan hún systir mín,
Með ljósdökku lokkana sína
Og ljósbrúna augun sín.

Hún brosir, þá breytist veður
Í blíðu; sem fyrr var kalt,
Hún hlær, og þá syngja himnar,
Hún hryggist, þá grætur alt.

Og þegar hún höfði hallar
Til hvíldar að svanadún,
Þá er sém alt leggi aftur
Augun um leið og hún.

XII.

Þú skalt ekki halda eg haldi
Að heiður sem veitist þér
— Hinn tregi og eftirtaldi —
Hann tekinn sé frá mér.

Því færi eg framhjá sleppi
Að fara í kapp við þig.
Við aðeins einn eg keppti,
Einn aðeins — sjálfan mig.

Eg fæst ekki' um hvor okkar frægri
Og fremri þreytir skeið,
Eg horfi' ei til vinstri né hægri,
Eg horfi fram á leið.

Það betur mér sómir, eg segi,
Mér sjálfum að ná en þér,
Þó komist eg ef til vill eigi
Á undan sjálfum mér.

XIII.

Indíána sumar er svanni
Með svart og mikið hár,
Koparlitt, æskuslétt andlit
Og ylhýrar dökkar brár.

Hárið er skammdegis húmið
Að hníga, með stjörnuglans,
Hörundsliturinn haustleg
Hálmbleikja akurlands.

Laufum, með regnbogalitum,
Litum hins dýrasta ríms,
Skrýðist hin prúða, og prýðist
Perlum daggar og hríms.

Svo kastar hún laufakjólnum
— Kuldi fyrir' dyrum er;
Í kríthvíta ísbjarnar kápu
Klæðir hún sig og fer.

XIV.

A ensku — þú annari tungu
Þó alt af stundi þeir nám —
Segja þeir hugsanir sínar
Sannlega' í orðum fám.

Að tala móðurmálið
Er mönnunum ekki fært;
Þeir mundu gera það glaðir
Gætu þeir aðeins lært.

En samt eru svörtu skýin
Sólarmegin björt:
Til góðs eigi gaf að skilja
Mitt gems sem nú fellur örf.

XV.

Ein minning frá æskuárum
Mér aldrei úr huga fer,
Og þó hún ei taki tárur
Hún tekur til hjarta mér.

Eg horfði' út um gluggann á hjarnið
Um hómkalda vetrar nótt,
En Salome sat með barnið
Sem svaf ekki' en stundi ótt.

Eg vissi' ekki þá hví hún vildi
Eg veki þá nótt með sér,
En Salome, síðar eg skildi
Og sá hvað amaði' að þér.

Og hulið var mér hvi harma
Að hjarta mér setti þá
Unz höfgi mér seig á hvarma
Og helreið í draumi eg sá.

En þögnin var það er mig vakti
Sem þrymklukka væri að slá;
Og ljós, sem á lampa blakti,
Það lífs var hið eina að sjá.

Það heyrðist ei stuna né hósti, —
Er hafði fyrir augum mér birt
Eg sá að með bók á brjósti
Lá barnið á fjölum — kyrt.

XVI.

Nú taka' hinir fornu að fynrast,
Flest eru nöfnin gleymd,
Og mörgum er mikil gáta
Hvar minningin þeirra er geymd.

Hin yngri kynslóð að erfðum
Eftir þá hrepti fátt
Og gerði fyrir' bakdyrum bálköst
Því bezta sem þeir höfðu átt.

En þriðja kynslóðin þokar
Þeim að vísu nær
Og vill nú fegin vita
Hvar var þeirra fyrsti bær.

Og hún hefir rótað í rústum.
Lagt rækt við menjagröft,
En hefir ei hitt á annað
En helvítis axarsköft.

XVII.

Úti á víðavangi
Um vetrarins hvíta gólf
Er eg einn á gangi
Eftir klukkan tólf.

Tindrar tunglskin á fönnum;
Í töfraljósinu' er snær
Legsteinar liggjandi í hrönnum
Um landið fjær og nær.

Hefir þá leið mín að leiði
Legið um Almannaskarð,
Eða um Heljardalsheiði
Hingað í kirkjugarð?

Ljosið mér lýsir veginn,
Lengra enn eg fer;
Sé eg svip minn eiginn
Sveima á undan mér.

XVIII.

Þeir listaverk taka og lama
Og lemstra, og nostra við
Að snúa því upp í annað
Sem ekki þefir listasnið.

En höfundar heitið fræga
~~Hafa~~ þeir eftir kyrt
Sem aðdráttarafl og beitu,
Af öllum svo mikils virt.

Að gera þeim helzt til hæfis
Sem hafa skildingaráð
— En líklega lítið af viti —
Er lágmark og því er náð.

Svo skapa þeir sumpart sjálfir,
Hið sálræna fá þeir að
— Lengst um er heima hvað hollast
Og hægast að launa það.

Í Hollywood eiga þeir heima
Ög hafa úti allar klær.
Þeir leita sér andlegra lúsa,
Þeir leita og — finna þær.

XIX.

Á lognskygndu Lawrence fljóti,
Sem ljómar spegilslétt,
Fér reykjandi Duchess of Richmond
Ög ruggar jafnt og þétt.

Er kölluð hin drukna Duchess
— Dáð af öllum þó,
Hún Duchess of Richmond sem ruggar
Í rennisléttum sjó.

Hún ruggar af tilhlökkun tómri
Að taka sér lúrin úr,
Ög vera í veizlu hjá Ægi
Á vikulöngum túr.

XX.

Æfni í heila öldu
Á Atlantshafið nóg,
Hefst upp á móti himni
Í heild sinni deild af sjó.

Og undir þá öldu rennur
Mörg aldan sem niður hneig,
Að hækka' hana unz að hún hefur
Um höfuðið bjartan sveig.

Svo hefst upp aldan á hafi
Og hækkar altaf meir
Unz að hún bílar undir
Eigin þunga og — deyr.

XXI.

Það kviknaði í frumbýlings kofa
Kveld eitt á landnámstið
Rétt þegar átti að enda
Útilega og stríð.

Þar átti hann land — inni
Einustu vetrarbjörg,
Eldavél ofn og lampa
Og andans ljósker mörg.

Hann hugði á happ, þó verkið
Hlyti að ganga tregt,
Að bera úr eldinum aðeins
Það eitt, sem var nauðsynlegt.

Hann hljóp inn í hitann og reykinn
Að hafa á burt með sér
Úr safninu sérstaklega
Öll sagna- og rímnakver.

Á tíma sem fór í að færa
Þann fjársjóð út um gátt,
Björg og búshlutum öllum,
Bjarga hefði mátt.

Hann ljómaði af innra ljósi
Og lofaði drottins nafn,
Með ekkert í heiminum eftir,
Annað en bókasafn.

XXII.

Ei viðlit var að hún legði
Að vellinum alikálf,
En gestinum ber hún hið bezta
Og beinin nagar hún sjálf.

Hún reytir sig fiðri og fjöðrum
Svo fái hún mykt hans ból,
En sjálf undir gráum grjótvegg
Grefur hún sig í skjól.

2
Og vottur um þökk hans er þiggur
Það, er hún mild og ör,
Gefur, er helzt, að hún hefur
Á höndunum tannafor.

XXIII.

Hann horfir ofan úr hæðum
Á hauðrið sem skriður krökt
Í einhverri ormaveitu
Sem ekki sér hann glögt.

Og mori í maurabúfu
Er minna — þaðan frá
Í leyndardómsfullu ljósi
Lífið niðri að sjá.

Því minna það er sem hann ætlar
Að eyða, því minni sekt.
— Að stíga á ormaurmul
Er óhjákvæmilegt.

Svo lætur hann dauðann detta
Og djöfulinn snúa kvörn,
Mala, mylja og saxa
Mennt og konur og börn.

XXIV.

Þó boðorðin öll séu brotin
Og bresti trú oss menn
Til eru Móses töflur
Og testamenti enn.

Þó vettugi virt sé hugsjón,
Hin vængjaða, snildarmanns
Standa eins föst og fjöllin
Fjórtán atriði hans.

Í hernaðar lyga heimi
Má huggast við sannleik þann,
Að ennþá í réttlætis ríki
Er rúm fyrir heilan mann.

XXV.

Hann laut yfir stólnum og stundi;
Of stór hafði kirkjan gerst
Fyrir hans frjálsslynda söfnuð,
Það fanst honum einna verst.

Með ránum rómi og seimi
Ræðuna gat hann drýgt,
Átalið andvaraleysi,
Auragirnd, hræsni og slíkt.

Hann mælti við sjálfan sig: Mæða
Að messa' yfir þessum skríl,
Og hugðist þá heldur eiga
Heimting á nýjum bíl.

Þá barst honum eitthvað til eyrna
Ei óglögt, þó færi það hljótt,
Eitthvað ei ósvipað hrotum
Í öryggisskýli um nótt.

Hann leit upp úr ræðunni reiður,
— Réttlátt hann sé það enn,
Og sá að í kirkjunni sváfu
Saman konur og menn.

En þá lét hann syngja sálminn
— Sá að þörfin var brýn:
"Uppvaknið kristnir allir,"
En enginn tók það til sín.

XXVI.

Hið allra helgasta ætlað
Var upprunalega tveim
Sem efst í álitu voru
Hjá öðrum en sjálfum þeim.

Þeir kveðið sig höfðu í kórinn;
Þess krafist af flestum var
Að sætu þeir einir saman
Til sæmdar og heiðurs þar.

En nokkrir, sem undir sér áttu
Annað og meira en sást,
Skjólstæðing höfðu sér skyldan
Til skemtunar að að dást.

Og fyrir sinn atbeina fengu
Þeir fært hann upp og sett
Hátt meðal hinná fáu,
Og hirtu' ekki um lög og rétt.

Þeir fögnuðu frægum sigri;
Á frægðina skygði samt
Að sálargeldingi' og goðum
Þeir gerðu' undir höfði jafnt.

Að loknu verki þeim vonin
Um virðing af því brást,
Og langt inn langa ganginn
Leirsporin ennþá sjást.

XXVII.

Alveg var húsfreyjan hissa
Hve heitt hann gat kyst og sætt
Í myrkrinu munninn á henni,
Upp margt í lífinu bætt.

Og ekki gat hana grunað
Hann gerði það fyrir þá sök
Að var hann, í ástum við aðra,
Að æfa hin réttu tök.

XXVIII.

Blundar þú litla blómið
Blítt meðan tunglsins heild
Rennur frá austur unnum
Upp yfir sjónardeild.

Geilsarnir inn um gluggann
Glampa á andlit þitt,
Bleikir sem dauðans bjarmi
— Hið bjarta er sorgarlitt.

Í ofboði þríf eg mitt yndi,
Andlitið legg mér við kinn,
Byrgi þig báðum örmum
Og ber þig í skuggann inn.

Hve mikið eg hef að missa,
Hve mér ertu dýrmætt og kært
Hef eg með hjartaslætti
Af helrún þessari lært.

XXIX.

Við óskum að Íslendingar,
Einkum fyrir vestan haf,
Ei finnist falsþeningar
Né fé of mikið af.

Á vöxtum að vera, í klösum
Sem vínber — oss hugnast það,
En ekki í Engla vösum
Að eiga neinn sama stað.

Að sitja í innisveltu
Samskiptaleysis er raun,
Oss langar að vera í veltu
Sem vinningur góðs og laun.

Í friði, heli og hildi,
Hvernig sem stendur á,
Viljum við vera í gildi
Og verðfalli komast hjá.

Ísland mun altaf skína
í öryggishólfi og frið
Gull bak við seðla sína,
Seðlarnir eru — við.

XXX.

Á gresjunnar víðavangi
Veggfléttan teygir sig
í átt til eikar er stendur
Álengdar, beinan stig.

Ef eikin er endurplöntuð,
Um áttina breytt og stað,
Bergfléttan óðar með blómvönd
Beinir sér henni að. — —

Eg er sú vafnings-vorjurt
Sem vex í átt til þín
Að vefjast um þig eina
Elskaða stúlkan mín.

SPÍTALAPRESTURINN

Í veröld er dæmi þess víða
Og virtist það lögmáli hlýða
Að presturinn þrúður og hreinn
Af safnaðar rustum var rekinn,—
Í ræðum hans guðdómleg spekin
Svo skáldleg að skildi' ekki neinn.

Var sjálfsagt að senda þeim nýjan,
Þó seint yrði búið að vígja' hann,
Ef hæfa þeim mundi hann meir;
Og einmitt að allir hann skildu
Af ástæðu kom, hinni gildu,
Að vitlaus hann var eins og þeir.

ÖRLAGAHÁÐ

Sjá, annar vildi nú halda heim
Úr húsi spillingarinnar
Til kæru konunnar sinnar
Og opnaði dyrnar með ásetning þeim.

En hinn kom þjótandi heiman að
Frá hreinasta ektamaka
Og ætlaði toddy að taka.
Þeir mættust í dyrunum, meira en það —

Þeir rákust þar á (með oss öllum sé friður!)
Og dattu þar báðir dauðir niður.

GAMLI SÁTTMÁLI

Hæla mun eg þér
Ef þú hælir mér,
Sleikja mun eg þig.
Ef þú sleikir mig.
Aðra lastaðu,
Á þá hastaðu.
Þú skalt eiga mig að
Ef þú gerir það.

Eftir því eg hækka
Sem aðrir lækka,
Þeirra lítulleika
Láttu mér hreykja.
Þú skalt eiga mig að
Ef þú gerir það.
Aftan í þitt hjarta
Annars skal eg narta.

BRÉF TIL HEIMSKRINGLU

Plágaðir, reittir til reiði og grættir.
Rændir og kúgaðir langt fram í ættir,
Urðum við sveitina þessa að þola
Þangað til við vorum komnir í mola.

Virtist oss ráðsmenskan vera' eins og Neró,
Vitsmunalega fyrir neðan zeró.
Það var sem ætu sig inn að beini
Angaskrattar frá þessu meini.

Svo þegar átti að selja' undan okkur
Saklausum jarðirnar, kerling nokkur
Rússnesk að ætt, og fimmhundruð fleiri
Fengu því aftrað með drottins keyri.

Sjöhundruð kerlingar sagt er að biði
Sveitarráðsfundar, og þá til prýði
Klæðin af gervöllu ráðinu rífi
Reyni það aðeins að halda lífi.

Kveð eg nú á, að á komandi dögum
Kerlingar ráði hér sveitarlögum,
Veiti oss nauðstöddum náð sína og yl sinn,
Niður með brækurnar, upp með pilsin!

KVEÐIÐ EFTIR VEIÐIMANN

Þú ert farinn yfir auða
Opnu í skógi heims;
Deildarlínu lífs og dauða,
Langt í fjarska geims.

Finst þar nokkur frumorsökin
Frummanns og hans vífs?
Hefirðu fundið fljótsupptökin
Fullkomnara lífs?

Hefirðu fundið fegri velli,
Fegri veiðilönd?
Geturðu látið heyrast hvelli?
Hefirðu séð önd?

Eitt er víst, að ertu glaður,
Unir við þín kjör
Fáirðu' að vera veiðimaður.
Veiztu um nokkur för?

Raktirðu sporin upp — þín eigin
Yfir himintungl?
Hvort er nokkuð hinumegin?
Hefirðu séð úlf?

KREPPAN

Stórveldin rifust, reyndust þó ei hjón,
Röskan hvort annað tóku þau í hnakkann,
Vorur sem æfir ernir, verri en ljón,
Altaf að klóast, gera mein og tjón,
Þó kom þeim saman um að eiga krakkann
Örverpi bæklað, kryplingshnokka skakkan.

Fjarri var þeim að kannast krakkann við;
Komið var með hann upp á þjóðahreppinn.
Honum, sem enginn hugðist veita grið,
Hreppsnefndin gat ei synjað um sitt lið,
Undir hann jafnvel neydd að næla leppinn,
Niðursettan á heimsmenningar kleppinn.

TVÍSÖNGUR

Vandamenn veizlu halda
Voldugum ættarhilmi.
Nógum er til að tjalda
Tónum og blómailmi.

Ljómar af ljósahöldum
Litfagurt skraut á veggjum,
Borð eru sköruð skjöldum:
Skálum með engum dreggjum.

Gullhamrasláttur glymur,
Glaður er allur fjöldinn.
Útfararlagið ymur
Inni á bak við tjöldin

MEÐ FRELSISHLÍF ÚR FÖGRUM MÁLM

Með frelsishlíf úr fögrum málm,
Sem framað á þér hvílir,
Og sigurvinnings þrúðum pálm
Þú plöntu friðar skýlir.
Sá einn, er réð því ráði, veit
Þau rök er til þess liggja.
Er Kristur þar með sinni sveit
Hinn sanna frið að tryggja?

Þú lið sem hefir lífsins blóm
Að lands þíns Skjaldarmerki
Og nýrrar kirkju kristindóm,
Ei kristni í orði, en verki,
Og arðinn þjóðarheild í hag,
Jafnt háum, lágum, smáum,
Og æðsta boðorð bræðralag,—
Við blessum þig og dáum.

SALIN

Hver mannssál er geimur af mána og sólu lýstur
— Í manni er geimurinn sá ekki allur hýstur —
Því fleiri sem eru og meiri á manni gluggar
Því meiri er ljósbirtan inni og færri skuggar.

Og þroskinn er fólginnt í þessu, að lyfta upp blæjum,
Svo þurfi ekki ljósið að utan að vera á gægjum,
En komist það geti í herbergin öll óhindrað
Og hvarvetna, jafnvel í afkimum, lýst og tindrað.

Eg tala ekki um ef að tylt er upp spegli á þilið,
Að tvöfalda dýrðina — ljósið og geislasþilið,
Og opnaðir gluggarnir allir að veita inn straumi
Af ilmlofti fersku með lífssöngvaklið og glaumi.

Við vitum að fyrir sér veggirnir eiga að hrynjast,
— Því veðrin á þekjunni hlífðarlaust einatt dýnja —
Þá samlagast rúminu úti það rúm sem var inni
Og eilífi geimurinn verður ei stærri né minni.

— — —

Að alt sem var hugsað og aðhafst og séð og lifað
Og alt sem var talað, á hljómkringlu standi skrifað
Og hljómkringlan fari undir norðljósa nál að snúast
Að náttúrulögum í geimnum — við því má búast.

MELVIN FREDRICK EYJOLFSSON

Er eins og nú setji að sál vorri hóm
Og svífi' inn í skuggann allur heimur.
Þó smábarn þú værir, þitt er hið auða rúm
Svo ægilega stór og þögull geimur.

Og tómleikinn, auðnin ei finst oss sé fyllt
Með fögnuði þeim, að ekkert sakar
Það líf, sem fór aldrei á æfi sinni vilt
Og engilvængjum hjá oss liðið blakar.

Við hörmum að endaði' í æsku þitt skeið,
Oss auðið svo fátt þér gott að sýna;
Og blómin, sem vildum við breiða á þína leið,
Við bindum nú í sveig á kistu þína.

STEFAN J. SCHEVING

Listin þér lék í höndum,
Ljóðin á þinni tungu;
Orðanna svanir sungu
Saman á vængjum þöndum.

Valdir þú veg að gleðja,
Veita, en ekki þiggja,
Hugga, en ekki hryggja,
Heilsa, en ekki kveðja.

Eilífs var eðlis trygð þín
Aldur hún þoldi og kulda.
Öllum, sem enn þér skulda,
Oflaunað hafði dygð þín.

Hlóst þú ei hátt af vana ,
Hafðir ei geð að kvarta.
Það, að þú hafðir hjarta,
Hlaut þér að verða' að bana.

Sálin þín nú að sumbli
Situr, en úti er þraut þín.
Blikar öll vetrarbraut þín
Brosum frá vöggu að kumbli.

BENEDIKT JÓNSSON FRÁ HÓLUM

Þú af landsins bezta bergi
Brotinn varst, sem efni manns,
Til þess hæfum, högum dvergi,
— Honum ber að flétta krans —
Efldum sem af mjólk og mergi
Margra jarða Norðurlands.
Þú af landsins bezta bergi
Brotinn varst sem efni manns.

Virtist jafnvel Íslands eigið
Eðli runnið þér í bein,
Hafðir og að arfi þegið
Andans ljós, sem fagurt skein,
Það, sem ei til verðs er vegið,
Vegsemd ekki talin nein.
Virtist jafnvel Íslands eigið
Eðli runnið þér í bein.

Hingað komstu hálss að beygja,
Hverri taug að slíta út,
Landnámsstrið án launa heyja,
Leysa margan Gordánshnútt,
Loksins þér til lífs að deyja,
Ljúka þannig sögubútt.
Hingað komstu hálss að beygja,
Hverri taug að slíta út.

Þú ert farinn aftur austur
Yfir hljóðan blámageim,
Þú ert aftur orðinn hraustur,
Eftir stríðið kominn heim.
Grunnur þinnar gæfu er traustur,
Guði máttu treysta þeim.
Þú ert farinn aftur austur
Yfir hljóðan blámageim.

Heill sé þér á höfðingssetri
Hinu megin fjarðardjúps!
Sumar langt, að liðnum vetri,
Leysir snjó hins hæsta gnúps,
Síðan verða sumrin betri
Sumrum innan kuldahjúps.
Heill sé þér á höfðingssetri
Hinumegin fjarðardjúps.

Þú ert farinn heim að Hólum,
Höfuðbóli morgnalandis,
Æfi þín er öll að jólum
Orðin — beztu stundum manns.
Þar mun aldrei örla á njólum
Undir himinljósa krans.
Þú ert farinn heim að Hólum
Höfuðbóli sólarlands.

STEINUNN FREEMAN

— Undir nafni eiginmannsins —

Hvel minnar æfi
í aftanskugga
Hafði frá hádegi
Hraðan runnið,
Og í umhverfi
Anda míns
Örlað á ungdæmis
Endimörkum.

Kveið eg að yrði
Mér kalt í hamsi,
Lífsgleði um megn
Að losna úr hemli.
Brostin voru blómaugu,
Bliknuð grös,
Jörðin sjálf
Undir silfurhærum.

Valbjarkarlaufa
Litabifröst
Lá á dreif
í drögum skóga;
Svift var í sundur
Sifjaböndum
Sundrað því
Er var saman endur.

Þá komst þú fram
Sem hin fagra dís,
Spruttu laukar
Í sporum þínum,
Ilmuðu blóm
Á ásýn þinni
Útsprungin undir
Ennisólum.

Hausti þú hverfðir
Í himneskt vor,
Vetri breyttir
Í blessað sumar,
Regnbogaliti,
Er láu á dreif,
Færðir þú saman
Í friðarboga.

Þökk fyrir samleið
Á sólmánuði
Til æðra lífs
Og æskuheima.
Varst þú, ert þú
Og verður þú
Óaðskiljanleg
Anda mínum.

Ei em eg björk;
Sem á berangri,
Drúpir nakin
Í norðanvindi,
Heldur em eg barrtré,
Sem ei brestur skjól
Í minninga þinna
Þetta skógi.

DAVID JOHANNES SIGURDSSON

Henni finst hver blettur vera heilagur
þar sem litlu fæturnir hans hafa stigið.
—Svanhildur Þorsteinsdóttir.

Hve lítið er þitt legurúm,
Hve lágt og afskekt ból
Í garði þar sem grúfir húm
Mót glaðri dagsins sól.

Hve þung er gangan þangað út
Þó þar sé ljúfust töf.
Við nemum staðar niðurlút
Í nánd við þína gröf.

Og þar hin sama sára kend
Oss sækir að sem fyr,
Og þó að huggun sé oss send
Er sorgin alt af kyr.

Æ, þú sem til þess áttir alt
Að auðga þetta líf,
Hví varð þér lífsins kulda kalt,
Hvort kom þér engin hlíf?

Jú, dauðinn allra saka sýkn, —
Þá sjálfur komst hann við
Er enga veitti lífið líkn,
Hann leiddi þig í frið.

Orðin oss virðast eins og strengir slakir
Engin oss komi, nema þessi, að líði:
Guð yfir sínu góða barni vakir,
Getur ei neitt hins illa swift þig friði
Læst er nú þinnar grafar gullna hliði.

Áhrif þín, góði, aldrei munu hverfa
Árin þó líði niður í tímans höf.
Þeir voru sælir allir sem þig erfa;
Urðu á þinni leið frá vöggju að gróf.
Þyrnana gerðir þú að blómsturflozi
Þar sem þú gekst, og hvar sem komst og sást
Sigraðir þú með þínu hlýja brosi,
Það sem þú vanst var hjarta manns og ást.

Þú ert að sönnu liðinn, en þú lifir;
— Loftin á bak við skýin eru heið.
Hægra er dauðans flóð að fara yfir
Fyrir að þú oss vísað hefir leið.
Vitum við nú er fegra fyrir handan
Fyrir þinn þátt í æskudýrðar-sýn,
Loftið er hreinna hvar sem dægurðu' andann,
Helgari jörðin fyrir sporin þín.

“ÞVI SEM AÐ TIL ER SKAL TJALDA”

Við þurfum því bezta sem til er í okkur að tjalda
Ef takmarkið viljum við nálgast, á öllu að halda
Ef verða á nokkuð úr þessu sem guð okkur gaf,
Með stígandi, vaxandi styrkleik og listmæti skrifa
Þá stuttu, en innblásnu málsgrein sem heitir að lifa,
Að byrja með punkti og enda með upphafsstaf.

AÐ NOKKRUM UNDANSKILDUM

Hið merkilega einkenni það er á þeirra sálum,
Sem ætla að gerast leiðtogar og þingmenn síðar meir:
Þeir fyrirhlíta alla þá sem fylgja þeim að málum,
En fyrir sínum andstæðingum virðing bera þeir
Og jafnframt því sem hrækja þeir í átt til þeirra' er elta
Í auðmýkt fram þeir leggja sig á móti þeim sem gelta.

"EN LÁTA EKKI BASLIÐ SMÆKKA SIG"

Að leppja upp mola um lífsins stig,
En láta ekki baslið smækka sig.

—Stephan G.

Þeir kúguðu þurfa' yfir sjálfa sig helzt að hækka sig,
Því hitt er ei nóg að láta' ekki baslið smækka sig;
Að rísa upp á móti' hinu ranga en ekki lækka sig
Er ráðið til þess að láta sjálft baslið stækka sig.

MISSMÍÐI

Að reyndi guð að gera úr honum mann,
Það getur ekki dulist þeim sem skoða 'hann;
Af leirnum hefir lagt til nóg í hann,
En líklega ekki gengið vel að hnoða' hann.

RÖLLUPILSA

(Holy Roller)

Á hnjánum hún mænir í himininn inn,
Til herrans sér snýr, með bænasuði.
Er ei nema von hún sé vonð við manninn sinn,
Hún vill ekki taka framhjá guði.

GÖMLU FLOKKARNIR

Fylgi sníkja flokkar tveir,
Fárra en ríkra vinir,
Plata, svíkja og pretta þeir
Pólitikarsynir.

HUGSJÓNIN

Hann berst með hugsjón að hækka.
Með hæð sinni aðra að lækka,
En enginn annar má stækka,
Því annars vill munurinn smækka.

KEPPINAUTURINN

Eftir því sem hann er hærri
Hygg eg vera meiri og stærri
Sigur yfir hann að hækka,
Hann má þess vegna' ekki lækka.

Á BORG

Að mikla sig við missir eða tap—
Þeir mega, er vilja, sýna hetjuskap
Og kveða' að sæmi' ei karlmenskunnar lund
Að komast við á sorgarinnar stund.
Eg þolað hefi margt þó sé eg meyr,
Já, mannraun kannske stærri en hafa þeir
Og haldið velli eins og bjargföst borg,
En bilað, þegar mætt eg, hefi sorg,
Mig brostið þrek að sjá í hennar hyl.
En hvað er þrek? að finna ekki til.

VINNAN

Líkamleg vinna, völd að andans kvöl,
Verður á stundum ennþá meira böf:
Sálarmorð inni í niðurníddu hreysi.
— Verst af öllu er að verða sjálfs sín gröf.
Vinnan er fyrst og síðast hermdargjöf
Nema sem hvíld á eftir iðjuleysi.

FYRSTA KVARTIL

Þó af feldri fjöl við knéð
Finni til og sárni,
Saxar drottinn myrkrið með
Mánans tóbaksjárni.

MÓTUÐ SKAPGERÐ

Nei, héðan af aldrei hann hnígur,
Ei hærra né ofar hann stígur,
Ei aftur né fram honum fer,
Upp aftur og aftur hið sama
— Hið einasta huganum tama —
Að hljómplötu orðinn af sjálfum sér.

TIL SKALDS

Samtíð kafar kingi snjós,
Köld á undarhaldi,
Framtíð vöknuð les við ljós
Ljóð þín inni í tjaldi.

SALUFÉLAGI

Það vantar í þig andleg liðamót,
Þó aldrei nema vel þú hafir þrífist —
Í fyrstu leir, en orðinn ertu grjót,
Með ögn af viti samt og getur rifist.

KIRKJUSÖNGUR

Þó sér ætli að aka fremst
Yfir kirkjúflagið,
Seint til dýrðar drottins kemst
Dregið af uxum lagið.

ÚRSKURÐUR

Ei ábyrgð á því þú átt að bera
Að eiginkona þín skifti um ham,
Þú giftist þeim sem hún þóttist vera,
Ei þessum, sem hefir komið fram.

SKUGGSÝNI

Hví að kvarta' um örlög ill,
Óljós margt á glugga, —
Alt hið svart á ef til vill
Á sér bjartan skugga.

Á EFTIR TÍMANUM

Hví er ærið húmt og svart?
Hnötturinn nær að snúast vart.
Umhorfs væri alt af bjart
Ef hann færi nógu hart.

TIL K. N.

á 75 ára afmæli hans.

Aldarfennið upp í lær
Er þér senn að baki,
Þó ertu' ennþá ferðafær
Og fjögra kvenna maki.

“BJÖRT MEY OG HREIN”

(færð í nýtizku búning)

Björt mey og hrein var hún ei nein,
Hún var þó piparkerling.
Hjá henni' í leyni leið eg mein,
Léttist um fimm pund — sterling.

KLIFRARINN

Með viðleitni að hefjast og vit til þess nóg
Að vistast á höfðingjasetri,
Sem gólfúkur værir þú góður, en þó
Sem gólfpurka ennþá betri.

EINSTÆÐINGURINN

Af því þú ert einstæðingur
Úti á hjarni, fagra tré,
Um þig víður eyðihringur
Engin verja, skjól né hlé,
Úlfar framhjá aldrei ganga,
Óðar beygja' af sínum stig
Gera stóra lykkju' á langa
Leið að m . . . upp við þig.

Á SAUÐAFELLI

Hans fjárhús og réttir að flýja °
Og forðast að láta mig rýja
Til ámælisorðs hans eg vinn.
En hann mundi ljúga' á mig lofi
Ef leitt gæti mig sér í klofi
Og bætt mér í sauðahóp sinn.

FRED C(R)OOK

Svo virtist sem úr helju vér hann heimtuðum til baka
Og honum veizlu gerðum vér á Chateau Lauriei.
— Er hugðum vér hann leita að nýju landi á hafisjaka
Þá lá hann inni í tjaldi sínu kyr við Humbug Bay.

PEARY

Eins og hjól hann aðeins rann
Inn í skjól og þaðan.
Nóg er hólið nú um hann
Norðurpólaraðan:

ÞÝÐING

Vort fólk er ljóð, sem frumort var
Á feðralandsins tungu,
Sem íslenzk móðir blítt fram bar
Og byggðir endursungu.
Nú þykjast ungu efnin prýdd
Með annars háttar skrýðing.
Sem íslenzk ljóð á ensku þýdd
Þau eru þara — þýðing.

ASTARVISA

(ort undir annars nafni, fyrir borgun)

Til þín ennpá, elskan mín
Augunum renni eg glaður,
Upp eg brenn af ást til þín,
Eg er kvennamaður.

“HVAÐ UNGUR NEMUR SÉR GAMALL TEMUR”

Það, sem ungum lærist í elli verður tamt,
Orðshátt þann eg vel, því sannan tel hann, —
Þeir sem voru á brjósti að hrundum hyllast jafnt,
Hinir eru gefnir fyrir þelann.

TRÚ A SIGUR HINS GÓÐA

Komir þú í hús þar sem kaffi er ekki á borðum,
Kunnirðu ekki vel við að biðja um það með orðum,
Stattu þá hjá frúnni um stund án þess að tala,
Strjúktu á henni bakið og þá fer hún að mala.

TIL RITDÓMARA

Þið megið hýða og hýða.—Hlaupa-Kristín.

Ef þú hygst að hýða nóg
Hýddu þá til muna,
En þú hýðir aldrei þó
Úr mér náttúruna.

EFNISYFIRLIT

	Bls.
Á við og dreif	71
Á ensku — ei annari tungu	85
Á gresjunnar viðavangi	99
Á lognskyggndu Lawrence fljóti	90
Að siðapostula sumbli	75
Alveg var húsfreyjan hissa	97
Blundar þú litla blómið	97
Bronzlitan haminn hafði	71
Efni í heila öldu	90
Ein minning frá æskuárum	86
Einn háskóla Indfáni	79
Ei viðlit var að hún legði	92
Frá húsinu læknirinn heyrði	78
Hann horfir ofan úr hæðum	93
Hann laut yfir stólnum og stundi	94
Heima' ertu spámaður haldinn	78
Híð allra helgasta ætlað	95
Í leikriti las eg um ára	76
Indfánasumar er svanni	85
Krækti til kynblendinga	72
Mitt indæla eftirlæti	83
Nú taka hinir fornu að fýrnast	87
Úti á viðavangi	88
Við altarið kistan er opnuð	74
Við mann, sem var málinu kunnur	75
Við óskum að Íslendingar	98
Það kviknaði í frumbýlings kofa	91

	Bls.
Það skeði á skátamóti	82
Þeir listaverk taka og lama	89
Þó boðorðin öll séu brotin	94
Þú skalt ekki halda eg haldi	84
Á Borg	118
Á eftir tímanum	120
Á heimili Þorsteins Erlingssonar	70
Á Sauðafelli	122
Ástarvísa	123
Ad nokkrum undanskildum	115
Afmælisvísur til Dr. Rögnv. Péturssonar	43
Agnes Sigurðsson og listin	14
Benedikt Jónsson frá Hólum	108
Birnir	52
"Björt mey og hrein"	121
Bréf til Heimskringlu	102
Dansinn í Hruna	67
David Jóhannes Sigurðsson	113
Eftirmæll	36
Einstæðingurinn	122
"En láta ekki baslið smækka sig"	116
Engilbert	26
Fósturlandið	48
Fred C(r)ook	122
Fyrsta kvartil	118
Gamli sáttmáli	101
Goðmann	23
Gullkálfurinn	36
Gyðjan	10
Gömlu flokkarnir	117

	Bls.
Heimsóknin	69
Hrópið að neðan	54
Hugsjónin	117
Hvað ungur nemur sér gamall tenur	124
Ísland	47
Ísland	9
Íslendingafljót	7
"In Days of the Dictators"	40
Júdas	61
Keppinauturinn	117
Kirkjusöngur	120
Klifrarinn	121
Korn	34
Kreppan	104
Kveðið eftir veiðimann	103
Melvin Frederick Eyjólfsson	107
Með frelsishlíf úr fögrum málm	105
Missmíði	116
Mótuð skapgerð	119
Peary	123
Rúllupilsa (Holy Roller)	116
Súlin	106
Sálufélagi	119
Selðskrattinn	65
Silfurbrúðkaupskvæði til Dr. og frú S. E. Björnsson.....	50
Skuggsýni	120
Smjör	32
Spítalapresturinn	100
Stefán J. Scheving	107

	Bls.
Steinnun Freeman	111
Sunnudagsútvarpið	59
Svanurinn	12
"These bones were wages"	63
Tweedsmuir lávarður	15
Til séra Ragnars og frú Kyaran	19
Tréð	60
Til Dr. Sig. Júl. Jóhannessonar	70
Tvisöngur	104
Til skálds	119
Til K.N. á 75 ára afmæli hans	121
Trú á sigur hins góða	124
Til ritdómara	124
Upprisan	17
Órskurður	120
Veizlukvæði til Guðrúnar og Jóhanns Briem	21
Vinnan	118
Wilson forseti	41
Ysirfljót	64
Þolinmóður	44
Því sem að til er skal tjalda	115
Þýðing	123
Óriagaháð	100

